

Preiļos remontē kultūras namu, skolas un ielas

● Pie Preiļu 2. vidusskolas ēkas aiz režģu žoga novietotajā automašīnā pa garu cauruli tiek bērti celtniecības materiāli, nojauktā jumta paliekas un gruži. Ērti, izdevīgi un droši, jo ir pilnīga garantija, ka saturs iekritis tieši vajadzīgās kravas kastē, nevis kādam nejausam gājējam uz galvas. Foto: M.Rukosujevs

Vasara ir piemērotākais laiks celtniecībai un remontdarbiem. Par to «Novadnieks» šonedēļ pārliecinājās, Preiļu novada domes tehniskās nodaļas vadītāja Jāņa Skutela vadībā apmeklējot vairākus objektus, kur straujos tempos rit celtniecība un remonts.

Kultūras nama renovācija, iespējams, prasīs papildizdevumus

Veicamo darbu un nepieciešamā finansējuma ziņā

apjomīgākais objekts Preiļos ir kultūras nams. Galvenais būvuzņēmējs – SIA «LATA» no Jelgavas rajona Cenu pagasta – uzvarēja konkursā starp vairākām firmām, solot atjaunot objektu par 365 tūkstošiem latu. Pašlaik kultūras nama renovāciju veic 21 cilvēku liela brigāde. Kā «Novadniekam» teica brigadieris Juris Kuprišs, darbs ritot gludi, vienīgā aizķeršanās esot ar santehniķiem, apakšuzņēmēji vēl neesot īsti gatavi strādāt.

Kultūras nama atjaunošana virzās uz priekšu. Pašlaik visā

ēkā jau ielikti jauni plastmasas pakešu logi. Jānis Skutels pastāstīja, ka celtnieki darbu gaitā atklājuši vairākas kļūdas, kas pieļautas, kultūras namu būvējot. Viena no tām – logu ailes nav izbūvētas horizontāli vienā līmenī. To nolīdzināšanai būstot nepieciešami papildus līdzekļi. Tiek remontēta fasāde – celtnieki noņem veco apmetumu, klāj jaunu, saglabājot līdzšinējās arhitektoniskās formas. Ēkas āršienas tiks krāsotas, bet, kādā tonī, par to vēl lems arhitekts. Kultūras nama dienviņu pusē pēc arhitekta

skices tiks paplašināta āra terase, ierīkotas kāpnes.

Lai iekļūtu kultūras namā, jārāpjas pāri grūžu kaudzēm, jo vecās kāpnes nojauktas. To vietā celtnieki būvēs jaunas, tiks ierīkota uzbrauktuve arī invalīdu ratiņiem, lai kustību invalīdi varētu apmeklēt gan kultūras centru, gan muzeju, gan biznesa centru, kam pašajā ēkā tiks ierādītas telpas.

Kultūras nama iekšpusē darbi sākās ar vecās apkures sistēmas demontāžu, pašlaik remonts notiek vienlaikus pirmajā un otrajā stāvā.

Turpinājums 2. lappusē.

LR SAEIMĀ

Cigaretēs klūs dārgākas

Saeima konceptuāli atbalstīja grozījumus likumā «Par akcīzes nodokli tabakas izstrādājumiem», kas paredz ievērojami paaugstināt nodokļa likmi, līdz ar ko arī cigaretēs klūs dārgākas. Ja Saeima arī galīgajā lasījumā pieņems likuma izmaiņas, jau no šī gada 1. jūlija akcīzes nodokli par 1000 cigaretēm ar filtru būs jāmaksā 5,8 lati, bet par 1000 cigaretēm bez filtra – 6,8 lati līdzšinējo 5,1 un 6,1 latu vietā. Var prog-

nozēt, ka likuma pieņemšanas gadījumā cigarešu paciņas cena celsies par aptuveni 2 - 5 santīmiem.

Pašvaldībās būs jārunā latviski

Saeima pieņēmusi grozījumus likumā «Par pašvaldībām», kuri uzliek par pienākumu pašvaldībās runāt latviski. Likumā par pašvaldībām tagad precīzi noteikts, ka darba valoda pašvaldības domēs un to izveidotajās institūcijās un iestādēs atbilstoši valsts valodas likumam ir latviešu valoda.

Dos vairāk naudas ceļu labošanai

Parlaments uzdevis valdībai izstrādāt grozījumus likumos, kas paredz novirzīt vairāk līdzekļu, kuri gūti no akcīzes nodokļa naftas produktiem, autoceļu remontiem.

Valsts autoceļu fondā tiks šot ieskaitīts par aptuveni 20 miljoniem latu vairāk, un šo naudu tērēs ceļu remontiem. Saeima pieņēmusi lēmumu par valsts un pašvaldību autoceļu sakārtošanu. Tas uzdod valdībai nākamā gada budžeta likumprojekta paketes sastāvā sagatavot un ie-

sniegt Saeimā grozījumus likumā par akcīzes nodokli naftas produktiem, ka no 2003. gada valsts speciālajā budžetā – Valsts autoceļu fondā – ieskaitāmā akcīzes nodokļa daļa ir 85% no iekasētā nodokļa. Šobrīd autoceļu fondā ieskaita 60%. Pārējais paliek valsts budžetā.

Tāpat Saeimas lēmumprojekts valdībai uzdod līdz šī gada septembrim pieņemt valsts programmu vietējo uzņēmumu un lauku saimniecību iesaistīšanai valsts un pašvaldību autoceļu sakārtošanā un uzturēšanā.

Kas Latviju sagaida pēc iestāšanās Eiropas Savienībā

Par semināru diskusiju «ES un es», ko organizēja laikraksts «Novadnieks» sadarbībā ar rajona padomi un LR Ārlietu ministrijas Eiropas Savienības departamentu, lasiet 6., 7. un 8. lappusē.

ZINĀS

Preiļieši piedalīsies Latvijas tirgotāju konkursā

Tradicionālajā konkursā «Latvijas labākais tirgotājs 2002», ko rīko Latvijas Tirgotāju asociācija un Latvijas Pašvaldību savienība, nolēmuši piedalīties arī preiļieši – par konkursa idejas atbalstīšanu šonedēļ nobalsoja Preiļu novada domes deputāti. Šajā sakarā izveidota rīcības komisija, kuru vadīs novada domes priekšsēdētāja vietnieks Vladimirs Ivanovs. Komisijā darbosies arī domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ilga Eglīte, arhitekts Nauris Pijāns, domes sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komisijas priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis un kultūras centra vadītāja Ingūna Zīmele.

Konkursa pirmā kārtā noslēgsies 1. septembrī, bet uzvarētāji tiks izvirzīti uz otro kārtu, kura ilgs līdz 31. decembrim un kurā pretendentes vērtēs ekspertu komisija. Pagājušajā gadā rīkotajā konkursā «Latvijas labākais veikalnieks un krodziņnieks» starp uzvarētājiem nebija neviena Preiļu rajona uzņēmuma.

Palīdzēs izdot bērnu grāmatu

Lai sekmīgāk veiktu bērnu izglītošanu ugunsdrošības jomā, tiek plānots izdot bērnu grāmatu «Neblēno ar uguntiņu». Preiļu novada dome atbalstījusi Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības aicinājumu un nolēmusi pārskaitīt no neparedzētiem izdevumiem atlicinātajiem līdzekļiem 50 latus šī vajadzīgā izdevuma iespiešanai.

Preiļu novada dome gatavojas reģistrēt jauno SIA

Šonedēļ Preiļu novada dome gatavojas iesniegt Uzņēmumu reģistrā dokumentu paketi, kas nepieciešama pēc pašvaldības uzņēmumu reorganizācijas izveidotā jaunā uzņēmuma reģistrēšanai. Otrdien tika izdarītas pēdējās korekcijas sabiedrības nosaukumā un statūtos. Nolemts, ka jaunā uzņēmuma nosaukums būs «Preiļu saimnieks» nevis «Saimnieks», kā bija domāts iepriekš.

Akreditācija mācību un interešu iestādēs

20. jūnijā sāksies rajona sporta kluba «Cerība» akreditācija. Atšķirībā no vispārīglītojošajām skolām, interešu izglītības iestādes akreditē speciāla Izglītības un zinātnes ministrijas izveidota komisija. Rajona sporta klubā «Cerība» akreditēšana notiks pirmo reizi.

Mācību gada noslēgumā rajona izglītības pārvaldes akreditācijas komisija savu vērtējumu deva divām – Jaunsilavas pamatskolai un Aglonas internātgimnāzijai. Jaunsilavas pamatskola akreditēta uz sešiem gadiem, bet Aglonas internātgimnāzija – uz trijiem gadiem. Šajā skolā komisija neizskatīja trīs akreditācijas nolikuma jautājumus, kas saistīti ar telpu atbilstību sanitārajām normām, materiālo bāzi un finansēm, kā arī ar darba drošību. To izskatīšana atlikta līdz tiesvedības izbeigšanai sakarā ar ipašumtiesībām un līdz ēkas nodošanai ekspluatācijā.

Būs skolas muzejs

Preiļu 2. vidusskolas skolas padomes sēdē izlemts jautājums par skolas muzeja izveidošanu. Šim nolūkam atvēlēta viena no pirmā stāva telpām. Izveidota darba grupa, kuras sastāvā ietilpst pedagogiskie darbinieki: Valentīna Maksimova, Marija Onufrijeva, Ļubova Lavrenova, Inna Zinovjeva, Natālija Kondratjeva. Muzejā paredzēts vākt un uzkrāt materiālus par skolas vēsturi, par krievu kultūras tradīcijām Latgalē.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Universitātei atņem monopolu

Satversmes tiesa nolēmusi, ka turpmāk nebūs nepieciešams Latvijas Universitātes atzinums par citu augstskolu juristu diplomiem. Tādējādi arī visu pārējo akreditēto augstskolu absolventiem būs iespēja kļūt par advokātiem, notāriem un prokuroriem. Arī ne izglītības un Augstskolu likumā nav paredzēts nosacījums par akreditētās mācību iestādes diploma vērtējumu apstiprināšanu LU Juridiskajā fakultātē vai kādā citā institūcijā. Par Satversmes tiesas lēmumu ir sašutis LU Juridiskās fakultātes dekāns Kaspars Balodis, jo uzskata, kas tas ir pretējs sabiedrības interesēm un ar laiku varētu mazināt juridiskās izglītības kvalitāti.

Futbola finansēšana – PCTVL priekšvēlēšanu kampaņa

«Par cilvēku tiesībām vienotā Latvijā» (PCTVL) apvienības vadītājs Jānis Jurkāns «Dienai» atzinis, kad uzzinot, ka Latvija ir viena no nedaudzajām valstīm, kur nebūs redzams lielais futbols, sācis domāt, «kā šo variantu izmantot vēlēšanu sakarā». Pasaules kausa izcīņas futbolā pārraižu finansēšana tagad uzskatāma par vienu no PCTVL priekšvēlēšanu kampaņas sastāvdaļām. Kaut arī J. Jurkāns negrib konkrētēt, cik naudas apvienība futbolam iztērējusi, pēc neoficiālas informācijas retranslācija izmaksājusi ap 150 000 USD. J. Jurkāns nenoliedz, ka finansējums nav no partijas kabatas, kas, paskatoties partijas deklarācijā, izrādās visai plāna, bet gan no potenciālajiem sponsoriem, kurus atklās kārtējā finansu deklarācijā. Tomēr J. Jurkāns «Dienas» žurnālistiem neviesa skaidrību, vai retranslācijas nauda jau samaksāta.

Lietuvas prezidents gatavs apžēlot Silovu

Lietuvas prezidents Valds Adamkus, noskaidrojot, ka J. Silovs vedis likumīgi nopelnīto naudu, pirmdien paziņojis, ka gatavs apžēlot Lietuvā notiesāto Latvijas riteņbraucēju Juri Silovu, ja sportists viņam to lūgs, informē BNS. Tiesa piesprieda J. Silovam piecus gadus ilgu cietumsodu par to, ka sportists, šķērsojot Lietuvas robežu, nebija deklarējis lielu naudas summu.

VID pārbauda Repši

VID sāka partijas «Jaunais laiks» līdera un bijušā Latvijas Bankas prezidenta Einara Repšes darbības pārbaude, lai konstatētu, vai viņš nav pārkāpis Korupcijas novēršanas likuma 20. panta aizliegumu gūt ienākumus no uzņēmējdarbības, kas saņem valsts pasūtījumu, valsts finansu līdzekļus, valsts garantētus kredītus vai valsts privatizācijas fonda līdzekļus, ziņo LETA. Saskaņā ar korupcijas novēršanas likumu aizliegums gūt šāda veida ienākumus attiecināms arī uz bijušo valsts amatpersonu darbību divus gadus pēc tam, kad amatpersona beigusi pildīt savus pienākumus. E. Repše pašlaik jau varētu būt sācis honorāram saziēdoto līdzekļu izlietojumu, līdz ar to VID Rīgas reģionālā iestāde ķērusies pie viņa darbības pārbaudes.

Prezidente apmeklē Kanādu un ASV

Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga vakar devās darba vizītē uz Kanādu un ASV. Viņai plānotas sarunas ar Kanādas premjerministru Žanu Kretjēnu, viesošanās Monreālas Makgila universitātē, kur prezidente saņems goda doktora grādu, informē prezidentes preses dienests. Valsts vadītāja sniegs intervijas ASV un Kanādas masu medijiem un runās ar abu valstu uzņēmējiem par ekonomiskās sadarbības veicināšanu ar Latviju.

Varbūt līs un būs negaiss

Sinoptiķi ziņo, ka nedēļas nogalē Latvijā gaidāms lietus un pat pērkona negaiss. Kļūšot vēsāks. Varbūt! Ziņas sagatavoja T. Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

Preiļos remontē...

Sākums 1. lappusē.

Tiek ierīkots ūdensvads un kanalizācijas sistēma, tuvākajā laikā sāks apkures sistēmas montāžu. Jānis Skutels skaidroja, ka celtnieki izmanto mūsdienīgus materiālus, kas ir gan kvalitatīvi, gan izturīgi. Piemēram, ēkas otrajā stāvā tika nolemts no iekšpuses siltināt ārējas – uz metāla karkasa liek siltumizolācijas materiālu, ko noklāj ar kondensāta plēvi un apšuj ar režģi. Lai kultūras nams saglabātu savu seno un apmeklētājiem ierasto iekšskatu, īpaši uzmanīgi tiek remontēti griesti un atjaunoti dekoratīvie elementi, kurus pēc celtnieku pasūtījuma ražo kāda firma.

Vienlaikus ar remontiem kultūras namā tiek ierīkota dator un elektroinstalācija, kā arī sagatavota līnija telefonpieslēgumam. Taču izrādās, ka vairāki darbi renovācijas projektā nav bijuši paredzēti. Piemēram, kultūras nama skatuvei nepieciešams mūsdienīgs aprīkojums un apgaismojums. Projektā nav paredzēta arī kultūras nama apkārtnes labiekārtošana. Par šiem darbiem vēl nāksies spriest, iespējams, izsludināt jaunus konkursus. Tās nozīmē, ka apstiprinātā kultūras nama renovācijas konkursa cena varētu būt nepietiekama darbu pilnīgai pabeigšanai.

Pilsētas un lauku skolās

Ap Preiļu 2. vidusskolu tveicīgajā gaisā virmo biezs putekļu mākonis. Tur uzsākta jumta atjaunošana, kam Preiļu novada dome piešķirusi 34 tūkstošus latu. Darbu veic SIA «Būvteks», tiem jābūt galā līdz jaunā mācību gada sākumam. Taču, pēc J. Skutela domām, arī šajā gadījumā finansējuma var nepietikt, jo, uzsākot darbus, atklājies, ka skolas bēniņos izvietotās apkures caurules un siltumtīklu izolācija nolietojusies tiktāl, ka steidzīgi atjaunojama. Bēniņos tiks nomainīti cauruļvadi, un uzstādīti papildus balansēšanas

● Preiļu kultūras nama otrajā stāvā griestu seguma salaiduma šuves līdzina SIA «LATA» strādnieks Ivans Kaminskis (no kreisās) no Jelgavas un preiļietis Sergejs Serkovs.

ventiļi.

Celtnieki Preiļu 2. vidusskolas ēkā šonedēļ ņēma nost veco šiferi, latojumu un bojātās koka konstrukcijas.

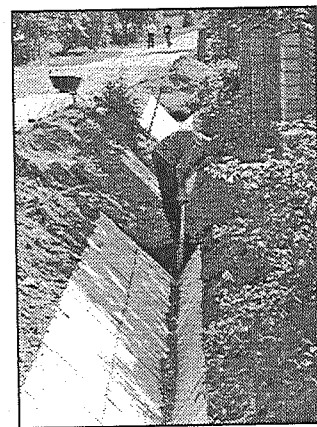
Pagaidām vēl nav uzsākti apjoma ziņā lielākie remontdarbi Preiļu 1. pamatskolā, kur, izmantojot Pasaules Bankas un novada domes finansējumu kopā vairāk nekā 178 tūkstošu latu apmērā, jāatjauno jumta segums, bēniņos jānosiltina griestu segums, kā arī jānomaina logi.

Izglītības un zinātnes ministrijas organizētajā konkursā noskaidrota firma, kas veiks Preiļu 1. pamatskolas ēkas remontu, taču SIA «RBK» darbus nevar uzsākt, jo atbilstoši likumam jānogaida divas nedēļas, kuru laikā arī pārējās konkursam pieteikušās firmas var iesniegt savas pretenzijas. Ja nekādu aizķeršanos nebūs, apmēram pēc nedēļas varētu tikt slēgti līgums ar celtniekiem, situāciju komentēja Jānis Skutels. Bet laiks iet...

Šovasar remonts paredzēts arī Aizkalnes pamatskolā, kur 3553 latu apjomā noslēgtis līgums ar SIA «Preiļu celtnieks» par elektroinstalācijas nomaiņu un griestu apdari Aizkalnes pamatskolas pirmajā stāvā.

Ielu remontiem naudas maz

Lai pilnībā sakārtotu ietves un izremontētu Preiļu ielas, būtu vajadzīgi daudzi simti tūkstošu latu. Protams, tādas naudas domes kasē nav, tā-

● Skolas ielā notekgrāvju apmales nostiprina SIA «Preiļu celtnieks» vīri.

pēc, kā teica J. Skutels, tiek izmantotas visdažādākās iespējas, lai pabeigtu pērn iesāktos darbus un paveiktu visnepieciešamāko.

Nesen Brīvības ielā gājēji varēja uzelpot, jo vairs nenākas laipot pāri bedrēm un smilšu kalniem. Ielas labajā pusē visā tās garumā uzlikts bruģis. Pērnvasar Lattekom Brīvības ielā ierīkoja pazemes kabeļus, bet Latvenergo gaisa vadus nomainīja ar pazemes elektrolīniju un uzstādīja jaunās ielas apgaismes laternas. Atbilstoši savstarpējam līgumam šiem uzņēmumiem bija jāatjauno arī gājēju ietve. Taču darbi notika vēlā rudenī un neatbilstošos laika apstākļos, tāpēc pavasarī izrādījās, ka bruģis uzlikts ļoti nekvalitatīvi. Uzklāto posmu šovasar nācās pārlīkt, bet no Brīvības ielas 46. nama līdz apbraucamajam ceļam ietvi ar bruģi klāja SIA «Būvteks».

Beidzot satiksmes drošībai atbilstoša ir arī gājēju pārvietošanās pa Daugavpils ielu posmā no dzirnavu diķa līdz A. Upīša ielas dzīvojamam namu mikrorajonam. Pērn, velkot dabas gāzes vada atzaru uz pilsētas centru, tika izjaukta ietve un līdz ziemas sākumam to nepaspēja atjaunot. Nelīdzienās ietves pamatnes dēļ gājēji labprātāk devās pa Daugavpils ielas braucamo daļu, tā apdraudot gan paši savu veselību, gan radot šķēršļus transportlīdzekļu vadītājiem. Tikai nesen par akciju sabiedrības «Latvijas gāze» līdzekļiem ietve tika noklāta ar asfalta segumu. Šī uzņēmuma līdzekļi izmantoti arī citur, atjaunots asfalts vietās, kur pērnruuden būvēja gāzes vada, piemēram, Liepu un Brīvības ielā, kā arī Rancāna ielā. Tur pēc veco gāzes cisternu demontāžas tika rasta iespēja izveidot tā saucamo «kabatu» — stāvētu automašīnām, lai iedzīvotājiem braucamos nenāktos novietot zālājā.

Arī Preiļu centrā jau manāms kāds uzlabojums – ar bruģi noklāts pasažieru iekāpšanas laukums autoostā, uzstādīti četri soliņi. Drīzumā būs arī informācijas zīmes ar reklāmām un apgaismojumu, tiks «aizlāpītas» bedres autobusu stāvlaukuma asfalta segumā. «Novadnieks» jau informēja, ka visus minētos darbus uz pusēm finansē Preiļu novada dome un Jēkabpils rajona padomes pašvaldības uzņēmums «Jēkabpils autobusu parks», darbu veicējs – SIA «Preiļu celtnieks».

Šis uzņēmums Preiļu novada domes izsludinātajā cenu aptaujā iesniedza vēl kādu izdevīgu piedāvājumu. Runa ir par grāvju nogāžu nostiprināšanu Skolas ielā, kur tas vairākās vietās ūdens izskalojumu dēļ grasījās iebrukt. Pēc J. Skutela domām, vajadzētu nostiprināt grāvjus visā garumā, taču pagaidām šim darbam nav naudas, tāpēc šogad ar betona plāksnēm nogāzes nostiprinās tikai 158 metru garumā.

L. Kirillova

JAUTĀJAT - ATBILDAM

Kā tagad aprēķina vidējo izpeļņu?

28. maijā Ministru kabinets pieņēma jaunus noteikumus par minimālo darba algu un stundas tarifa likmi, kuri stājās spēkā jau no šī gada 1. jūnija, vienlaikus ar jauno Darba likumu.

Noteikumi paredz, ka vidējā izpeļņa jākompensē, ja ir atšķirība starp minimālo

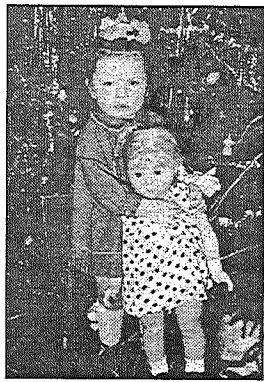
valsts noteikto mēneša algu un minimālo darba algu tajā laikā, par kuru tiek veikts aprēķins. Tā kā vidējo izpeļņu rēķina no pēdējo sešu mēnešu algas, strādājošiem konkrētais noteikums neko nemaina, jo šajā periodā minimālā darba alga bija nemainīga. Tas vairāk attiecas uz cilvēkiem, kuri ilgāku laiku slimojuši un viņiem jāaprēķina

na vidējā izpeļņa par iepriekšējā gada periodu. Tiem, kuri nav strādājuši visa gada garumā, vidējo izpeļņu aprēķina no pašreiz valstī noteiktās minimālās darba algas – 60 latiem, nevis no 50. Kā ziņāms, pagājušajā gadā līdz 1. jūnijam valstī noteiktā minimālā darba alga bija 50 latu. Jaunie noteikumi nosaka, ka minimālā darba alga tiem,

kuri strādā normālu darba laiku (pēc likuma tas ir 8 stundas dienā un 40 stundas nedēļā) ir 60 latu mēnesī, ar minimālo tarifa likmi stundā Ls 0,357. Pusaudzēm minimālā tarifa likme stundā ir Ls 0,408.

Agrita Groza,
Labklājības ministrijas
valsts sekretāres vietiece
«Praktiskais Latvietis»

TREŠDIENAS INTERVIJA

Fotogrāfijas Dace glabā gan albumos, gan lielā papes kastē. To ir daudz. Tradicionālās – no saviem skolas gadiem, ar vecākiem vai radiem ģimenes svētku dienās. Vēsturiski nozīmīgās – kopā ar citiem Preiļu rajona iedzīvotājiem uz Baltijas ceļa cieši sadotām rokām. Daudzas fotogrāfijas glabā atmiņas par ceļojumiem gan uz tām valstīm, kas tikai pēdējās desmitgades laikā kļuvas par ārzemēm, gan arī uz «īstām» ārzemēm. Bet visvairāk šajās melnbaltajās un krāsainajās fotogrāfijās ir redzami bērni. Desmitiem jaungada eglīšu ar rūķiem un zaķiem, desmitiem izlaidumu ar meitenēm princešu kleitās, un desmitiem ikdienišķu bērnodārza dzīves ainu.

● Dace trīs gadu vecumā kopā ar savu mīļāko bērnodārza lelli.

Dzīvesveids – būt atbildīgai

Bērnu fotogrāfijas – no sirds dāvinātas mīļajai audzinātājai. Paši bērņi tagad satiekami kā cienīgi jauni, augstskolās studējoši cilvēki, bet viņu bērnības iemūžinātos mirkļus joprojām rūpīgi glabā Preiļu pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» vadītāja DACE VERBICKA.

— Dace, kad jūs nolēmāt, ka būsiet bērnodārza audzinātāja?

— Esmu vārda tiešā nozīmē bērnodārza uzaugusi. Mana mamma strādāja Preiļu bērnodarzos par medmāsu. Man bija tikai 72. mēneša dienas, kad mani nodeva tā saucamajā «silītes» grupiņā, jo māmiņai bija jāatsāk strādāt. Atceros, kad biju lielāka un sadarīju kādas blēņas, par ko tiku sarāta, tad raudāju, cik skaļi vien varēju. Lai mamma savā darba kabinetā sadzird un nāk mani aizsargāt pret pārestībām. Arī skolas gados brīvais laiks bija saistīts ar bērnodārzu. Tāpat kā manam vecākaļam brālīm. Interesanti sagadījies, ka tagad manā vadītājā bērnodarza strādā mana bijusī audzinātāja Janīna Brakovska. Man ir labas atmiņas par bērnodarza laiku. Tā pati grupiņa vēlāk mācījāmies vienā klasē, reizē absolvējām vidusskolu un arī tagad bieži tiekamies.

Bet arī par mājām un ģimeni atceros daudz gaišu notikumu. Īdž septiņu gadu vecumam dzīvojam Preiļu parkā, pie pils esošajā saimniecības mājā. Pils tolaik vēl nebija izdegusi, tajā darbojās vairākas iestādes, strādāja daudz cilvēku. Upiņas krasta kraujā pavasaros ziedēja ievas, dziedāja lakstīgalas. Vēlāk ģimene pārcēlās uz māju Liepu ielā, kas arī atradās pie parka. Dienas lielāko daļu, ja nebiju skolā vai bērnodarzā, pavadīju uz parka kalniņiem. Bijām ļoti draudzīga ģimene. Katru vasaru braucām uz Jūrmalu, kur dzīvoja vecmamma māsa. Manā astoņpadsmitajā dzimšanas dienā mamma man uzdāvināja albumu, kurā bija savākti un salīmēti mani bērnības zīmējumi un manu mīļāko, tūkstoškārtējā lasīšanā nodeldēto grāmatiņu par čigānmeiteni Ringlu. Toreiz tas man nelikās nekā īpašs. Tikai tagad esmu novērtējusi mātes attieksmi un uzmanību pret bērnu darbiem. Viņa bija ļoti jauka. Atceros, ja es pārņācu mājās noraudājusies un ar citiem bērniem saplēsusies, mamma neiejaucās, ļāva attiecības nokārtot pašai. Tētis strādāja par celtnieku, un pēc kāda laika saņēma labiekārtotu dzīvokli Celtnieku ielā. Arī pašlaik dzīvoju šeit, bet nu jau bez vecākiem. Viņi abi ir miruši. Māmiņa aizgāja Zvaigznes dienā, tētis nomira Pūpolšvētdienā. Tāpēc tas laiks, kad citi cilvēki ar lielu pacīlātību gatavojas Ziemassvētkiem un Lieldienām, man vienmēr ir skumjš. Šie svētki man personīgi saistās ar sērām.

● Dace Verbicka ir Preiļu patriote. Viņai patīk patīk, patīk pozitīvās pārveertības pēdējo desmit gadu laikā, darošie cilvēki. Pilsētas iedzīvotāji atmaksā ar to pašu – ar cieņu, mīlestību un pateicību par viņu bērnu audzināšanu. Foto: M. Rukosujevs

Pēc izlaiduma Preiļu 1. vidusskolā bija pagājušas tikai četras dienas, kad man piezvanīja pilsētas 1. bērnodārza vadītāja un teica, ja vēlies, lai tev pašai būtu savs bērnu grupa, tev tūlīt jāatsāk strādāt. Tā arī darīju. Vienlaikus iestājos Rīgas Pedagoģiskajā skolā, lai mācītos par bērnodārza audzinātāju neklātienē. Nevarēju iedomāties citu profesiju, lai gan mana māte ļoti stipri centās no tās atrunāt. Viņa uzskatīja, ka ir daudzi vieglāki darbi, ka ir smagi izjust tik lielu atbildību.

— Vai mātes vārdu patiesība pierādījās?

— Toreiz es to visu uztvēru savādāk, varētu teikt – vieglāk. Tagad pret visu attiecos daudz apzinīgāk. Toreiz man bērni likās patstāvīgi, es neizjutu bailes par viņiem. Ar gadiem esmu iemācījusies uztraukties par viņu drošību, tagad izjūtu, cik viņi ir maziņi un neaizsargāti, visas lietas izvērtēju no bērnu drošības viedokļa. Audzinātājas darbs man ļoti patika, un pat tagad – vadītājas amatā – man nedaudz pietrūkst to izjūtu, ko dod darbs pašai ar savu grupiņu.

Atceros kuriozu no manām pirmajām darba dienām. Kādai meitenei grupas biedrs iekoda vaidziņā, viņai seņā palika koduma pēdas. Visu dienu ļoti pārdzīvoju, ko teiks meitenes vecāki? Vakarā atnāca tētis un teica, — vai, kādi manai meitai bijuši pielūdžēji, kādas bučas sadotas. Esmu pateicīga šim tētim. Jāteic, ka man visu dzīvi ir veicies ar ļoti labiem bērniem un tikpat labiem viņu vecākiem. Šajās attiecībās problēmu nav bijis nekad.

Ar nelielu pārtraukumu, kad strādāju rajona komjaunatnes komitejā, mans darbs bērnodarzā turpinās līdz šim laikam. Esmu mainījusi vienīgi bērnodarzus, tagad strādāju «Pasaciņā».

— Jau četrus gadus esat vadītājas amatā. Ar kādām idejām sākat šo darbu un ko no tām izdevies īstenot?

— «Pasaciņas» vadītāja devās pensijā, un pašvaldība izsludināja

konkursu uz šo amatu. Bija pietiekušas sešas kandidatūras. Bērnodārza darbinieki uzrakstīja vēstuli, ka mani vēlas par vadītāju, mani uzaicināja domē uz pārrunām, un galu galā es tam piekritu. Bija patīkami, ka mani kolektīvs atbalsta. Bet no otras puses tas arī izrādījās grūtākais – izmainīt attiecības, pārslēgties no tā, ka vairs neesmu audzinātāja, bet vadītāja, un ka stājas spēkā jaunas attiecības – vadītājas un padoto. Pret savējiem grūtāk arī izvirzīt prasības. Bet laikam jau ir taisnība apgalvojumam, ka labam vadītājam arī kolektīvs labs. Manējie darbinieki patiešām tādi ir – ziņoši, gudri, izdarīgi. Kopīgi pārdzīvojam reorganizāciju, kad «Pasaciņai» pievienoja 1. bērnodarzu. Kopā ar viņiem izdevies veikt pašas galvenās pārmaiņas bērnodarza ikdienā atbilstoši jaunākajām tendencēm pirmsskolas bērnu audzināšanā. Tagad bērni darbojas interešu centros. Mazuļiem diena nerit pēc audzinātāju saplānota režīma, kurā noteikts, kad būs zīmēšana, kad veidošana vai kad visi rakstīs. Katras grupas telpās ir atsevišķs matemātikas, valodas, ģimenes, celtniecības, zīmēšanas centrs. To iekārtojums ir atbilstošs bērnu vecumam. Ik rītu viņi ar audzinātāju pārrunā, ko darīs kurā centrā, ko viņi zina par vienu vai otru lietu un ko vēlētos noskaidrot. Audzinātājas jau iepriekš ir sagatavojušas darba lapas, grāmatas un citus materiālus. Cenšamies, lai katra diena būtu savādāka. Pie mums ar izrādēm ierodas aktieri no Rīgas, braucam ekskursijās, uzņemam ciemiņus, pašiem ir bagātīga audio un videotehnika. Varam uz vietas skatīties gan multfilmās, gan redzēt paši sevi videofilmā. Rotaļu veidā notiek bērnu gatavošana skolā, bet bērnība netiek saīsināta ar priekšlaicīgu sēdēšanu solā un apmācībām piespiedu kārtā. Šogad sāksies obligātā piescādīgo un sešgadīgo apmācība, un mēs esam gatavojušies organizēt nodarbiņas arī tiem mazuļiem, kuri bērnodarzu neapmeklē. Viņi kvalifi-

cētu pedagogu vadībā varēs ik dienas nodarboties 3,5 stundas, vecākiem tas neko nemaksās.

Telpās vairs nav augsto sekciju, no kurām rotālijas bērni saņēma, kad palūdza audzinātājai. Visas mēbeles nomainītas un ir mazuliem sasniedzamā augstumā.

— Cik liela ir jūsu pavalstnieku saime?

— Bērnodarzu pašlaik apmeklē 260 bērni. Bez tam rajona bērnu un jauniešu centrā darbojas pirmsskolas grupa «Ābecīte», kuru apmeklē 38 bērni un kas arī ir mūsējā. Strādā 30 pedagoģiskie darbinieki, kā arī logopēds, trīs muzikālie audzinātāji, fizikultūras skolotāja. Daudz paveikts arī saimnieciskajā ziņā. Izremontētas rotaļu nojumes, veikts telpu kosmētiskais remonts.

Mana darba diena sākas ar katras grupas apmeklēšanu, pārlūkojot, vai viss ir kārtībā, kā audzinātājas strādā. Pēc tam strādāju ar dokumentiem, kas attiecas uz iestādes darbu. Daudz laika paņem līgumu slēgšana ar organizācijām, kas mums piegādā produktus un citas preces. Ir rinda kontrolējošo institūciju, kas regulāri pārbauda mūsu darbu. Par pašvaldības piešķirto līdzekļu apjomu sūdzēties nevaru, bet, protams, to varētu būt vairāk. Vecākiem nav jāpērk materiāli, ko bērni izmanto nodarbībām, viņi maksā tikai par ēdināšanu – 15 latus mēnesī. Vecāki paši iekārto rotaļu laukumus.

Ar iepriekš iegūtām zināšanām vadītājas darbam bija par maz. Tāpēc es iestājos Latvijas Universitātē. Studēju neklātienē. Pēc gada beigšu un būšu kļuvusi par diplomētu pirmsskolas pedagogi. Šajos pēdējos gados nezinu, ko nozīmē brīvas dienas nedēļas nogalē, jo tajās es braucu uz studijām.

— Sākot ar 2004. gadu, visiem pedagogiem jābūt ar speciālo augstāko izglītību. Kāds stāvoklis šajā ziņā ir jūsu bērnodarzā?

— 14 darbiniekiem augstākā pedagoģiskā izglītība ir jau pašlaik. Deviņi mācās, vairāki gatavojas iestāties augstskolās šogad.

— Ar ko jūs piepildāt tās stundas, kad darba diena beigusies un arī mācību grāmatas un konспекти atlikti malā?

— Man ļoti patīk lasīt. Aleksandra Dimā darbus, vēsturiskas grāmatas. Mājās ir plaša bibliotēka, bieži apmekleju arī rajona bibliotēku. Patīk politiski raidījumi. Patīk kārtot māju un remontēt dzīvokli. Labprāt adu draugiem un sev, kaut arī pēdējā laikā tam tiešām iznāk maz laika. Man ir uzticami un labi draugi, ar kuriem bieži esmu kopā. Kādreiz aizrāvos ar ceļošanu. Kopā ar ārstu Jura Urtāna vadīto tūristu grupu esmu kāpusi Kaukāzā. Esam gājuši pāri vienam Karakuma tuksneša stūrim. Nedēļu pa smiltīm, nakšņojot uz vietas un katrs līdzī sev nesot bunduli ar dzeramo ūdeni. Tuksnesi bija ļoti grūti. Bet tomēr ceļojumi ar nakšņošanu viesnīcā mani aizrauj mazāk.

— Kā jūs varētu raksturot pati sevi?

— Man interesē ļoti daudzas lietas un par tām visām gribas nedaudz zināt un tās izmēģināt. Manas mīļākās puķes – rozes un frēzijas. Mana sliktākā īpašība ir tā, ka es ātri uztraucos un sāku nervozēt, ja kaut kas neveicas. Man nepatīk cilvēki, kas glaimo vai lišķē, kaut kopumā cilvēki patīk arī ar sliktām īpašībām. Mana gūtā atziņa, — cik tālu dzīvē tiksi vai izdarīsi, ir atkarīgs vienīgi no paša.

L.Rancāne

● Noguruma brīdī Karakuma smiltājos. Foto no D.Verbickas albuma

Sutru pagastā

■ **PIEŅEMTS LĒMUMS PAR PIEDALĪŠANOS SAKOPTĪBAS KONKURSĀ.** Vakar notika Sutru pagasta padomes ārkārtas sēde, kurā deputāti apsprieda jautājumu par piedalīšanos rajona padomes rīkotajā konkursā «Sakoptākais Preiļu rajona pagasts, novads 2002». Deputāti vienbalsīgi nolēma, ka pagasts piedalīsies šajā konkursā. Sēdē tika pārrunāts arī jautājums par to, kurus objektus skates komisija rādīs un kādā kārtībā tie pašlaik atrodas. Atbilstoši konkursa nolikumam skatē jāredz bibliotēkas, skola, kultūras nams, pagastmāja, feldšeru punkts, komunālā saimniecība, attīrīšanas iekārtas, kā arī divi uzņēmumi. Pagaidām nav zināms, kuri būs šie uzņēmumi vai zemiņu saimniecības, jo ar to īpašniekiem jāpanāk vienošanās.

Kā «Novadnieku» informēja Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Znotiņš, sakoptības skates komisija pagastā ieradīsies 3. jūlijā. Līdz šim laikam visam jābūt kārtībā. Protams, kārtībai jāvalda vienmēr, uzskata Antons Znotiņš, un pagastā regulāri tiek veikti uzkopšanas darbi, taču tagad viss jāpāstieidzina, sevišķi apļaušanas darbi. Papildus līdzekļus šim nolūkam padome nav atvēlējusi, visu paredzēts veikt ar bezdarbnieku spēkiem. Taču viņu darba ražīgums ne vienmēr apmierina, saka pagasta priekšsēdētājs. Dažs ir fiziski nespējīgs un nespēj ilgstoši strādāt ar izkapti, cits atkal saslimst un neierodas darbā. Sausumā pārkaltošo zāli grūti plaut, darbs jāšak ap pulksten pieciem rītā, kad pieturas rasa.

Sutru pagasts rajona sakoptības skatēs piedalās regulāri, bet vietējās skates nav rīkojis.

Rudzātu pagastā

■ **KOMPENSĒS CEĻA IZDEVUMUS SKOLĒNIEM.** Pagasta padome pašvaldības sēdē nolēma izmaksāt kompensāciju par ceļa izdevumiem skolēniem. Kopējā summa — 226,50 lati.

■ **IZSKATĪJA IESNIEGUMUS.** Divi cilvēki atteikušies no zemes 8,6 un 27 ha platībā. Šīs platības ieskaitītas valsts brīvo zemju fondā. Diviem iedzīvotājiem zeme piešķirta lietošanā. Vienai personai piešķirti 2,8 ha, bet otrai — 15,1 ha zemes.

■ **ATBALSTA SPORTU UN DEBATĒTĀJUS.** Pagasta padome piešķirusi 30 latus no sportam paredzētajiem līdzekļiem Rudzātu futbola komandas dalībai futbola turnīrā Rudzātu speciālajā internātskolā. Savukārt Rudzātu vidusskolas debašu kluba dalībniekiem debatētāju vasaras nometnes izdevumu daļējai segšanai pašvaldība piešķirusi 120 latus.

■ **PALĪDZ NOKĻŪT PĒC BALVAS.** Pašvaldība piešķirusi līdzekļus 10 latu apmērā Asjai Anfimovai ceļa izdevumu segšanai, lai nokļūtu Rīgā pēc balvas, kas izcīnīta Rakstnieku savienības izsludinātajā domrakstu konkursā. Finansējums piešķirts no sociālajai palīdzībai paredzētajiem līdzekļiem. Kādai personai no sociālajiem līdzekļiem piešķirti 15 lati benzīna izdevumu segšanai.

■ **IKGADĒJIE BĒRNĪBAS SVĒTKI UN IZLAIDUMI.** 90 lati atvēlēti bērniņas svētku rīkošanai Rudzātu pagastā. Savukārt skolēnu izlaiduma ballēs pagasta padome apmaksās mūziku. Rudzātu vidusskolas divpadsmitās klases izlaidumā mūziķiem tiks samaksāti 80 lati, bet 9. klases izlaiduma balle maksās 70 latus.

■ **PAGASTA PADOME IZSKATĪJUŠI IESNIEGUMU PAR ATĻAUJAS PIEŠĶIRŠANU DĪKA RAKŠANAI.** Lūgums nav ne noraidīts, ne apstiprināts. Teritoriālās reformas un attīstības plānošanas speciālistei dots uzdevums sagatavot anketu un veikt aptauju Rudzātu centra iedzīvotāju vidū, lai noskaidrotu viņu domas par dīka rakšanas nepieciešamību. Tikai pēc iedzīvotāju viedokļu apkopošanas pašvaldība pieņems galīgo lēmumu.

■ **VARĒS GĀZT KOKUS.** Vienai personai pašvaldība izsniegusi individuālu darba atļauju uz gadu koku gāšanas darbiem ar motorzāģi.

■ **PRĒMĒ LABĀKOS SKOLĒNUS.** Mācību olimpiāžu laureātus, kā arī skolotājus, kas bērnu sagatavoja olimpiādēm, nolemts atalgot ar naudas balvām. Kopumā pagasta padome šim mērķim atvēlēja 220 latus.

BĒRNU TIESĪBAS

Latvijas valstij nerūp bērnu nākotne

Ieskats bērnu stāvokļa parametros

Latvijā ir augstākā zīdaiņu mirstība Baltijā (vērtējot promilēs — 11,04 2001. gadā), bet, raugoties uz Rietumiem, vienīgi Bulgārijā zīdaiņu mirstība ir vēl lielāka. ASV speciālistu pētījums liecina, ka jaundzimušo un zīdaiņu veselība ļoti lielā mērā ir atkarīga no mātes uztura kvalitātes. Latvijā ir augstākā dzemdētāju mirstība (41,2 uz 100 tūkstošiem) — trīs reizes lielāka nekā Lietuvā un Igaunijā. Bērnu mirstība līdz piecu gadu vecumam — lielākā Baltijā, bet 5 līdz 14 gadus vecu zēnu mirstība (45 uz 100 000 iedzīvotāju) Latvijā ir lielāka nekā Lietuvā un Igaunijā, vienīgi Rumānijā un Bulgārijā tā ir vēl augstāka. Bērnu (vecumā no 15 līdz 19 gadiem) mirstība Latvijā joprojām ir augstākā Baltijā un pat divas reizes pārsniedz Bulgārijas un Rumānijas līmeni.

To, ka bērnu stāvoklis un veselības aprūpe valstī ir būtiski pasliktinājušies, liecina arī sekojoši skaitļi:

— pieaugusi bērnu mirstība no «zīdaiņu pēkšņās nāves sindroma» (18 bērni 2001. gadā);

— pieaugusi bērnu mirstība no ļaundabīgiem audzējiem (2000. gadā — 0, 2001. gadā — 4);

— pieaugusi bērnu mirstība no plaušu karsoņa (2000.

gadā — 3, 2001. gadā — 7);

— pieaudzis mājās mirušo bērnu skaits (3,7 procenti no bērniem miruši bez ievietošanas slimnīcā).

Latvija negatīvā nozīmē izceļas arī ar ļoti straujo HIV/AIDS pieaugumu. Inficēšanās gadījumu skaits kopš 1998. gada pieaudzis piecas reizes, tajā skaitā bērnu vidū — 10 reizes. Šai problēmai ir savstarpēja sakarība ar narkomānijas pieaugumu. Piemēram, 2000. gadā Latvijā narkotikas lietoja trīsreiz vairāk iedzīvotāju, tajā skaitā arī bērnu, nekā 1998. gadā.

«Glābiet bērnus» apsekojumi liecināja, ka jau deviņdesmito gadu vidū Latvijā vismaz 50 procenti ģimeņu ar bērniem nespēja sev laikus nodrošināt medicīniskos pakalpojumus līdzekļu trūkuma dēļ. Šos datus vēlāk apstiprināja valsts pasūtīts pētījums. Izrādījās, ka «Glābiet bērnus» nav klūdiņies, jo divas trešdaļas ģimeņu ar diviem vai vairāk bērniem šī iemesla dēļ spiesti atteikties pat no zobārsta pakalpojumiem. «Glābiet bērnus» spiediena rezultātā LR Saeimā tika izdarītas izmaiņas vairāku likumu normās un kopš 2001. gada bērniem tika atceltas pacienta nodevas un maksa par ārsta izsaukumu uz mājām.

Tas, ka vairāk nekā puse Latvijas bērnu nevar laikus saņemt medicīnisko palīdzību, bet, kad saņem, tad

pārsvārā mūsdienu prasībām neatbilstošu un nepietiekamas kvalitātes, ir uz politiķu un ministru sirdsapziņas, kuri līdz šim veica medicīnas reformas mūsu valstī. Ja budžeta finansējums veselības aprūpei ir 3,6 procenti no iekšzemes kopprodukta, ir neiespējami cerēt uz reāliem uzlabojumiem.

Pēdējo desmit gadu laikā bērnu skaits aprūpes iestādēs ir pieaudzis četras reizes. Praktiski nepastāv audžuģimenes, kas ir patvēruma vieta uz laiku krīzē nonākušam bērnam. Pēdējā desmitgadē arī adopcija samazinājusies divas reizes. Joprojām 7 līdz 14 procenti bērnu namu iemītnieku ir dzīvu vecāku bāreņi, kuri nekad neatgriezās savās ģimenēs.

Valdība nerēķinās ar ANO rekomendācijām

Par iepriekšminētajiem faktiem ANO aizrādīja Latvijas valdībai 2001. gada rekomendācijās, aicinot tās novērst, un ieteica virkni konkrētu pasākumu. Adevātas reakcijas mūsu valstī nav. Latvijā jebkura pozitīvas attīstības tendence tiek gadiem ilgi malta ministriju birokrātu dzirnavās. Lūk, piemērs. Ja cilvēks pieņem vienu audzēbēnu, viņam valsts izmaksā 38 latus mēnesī par audzēvēcāku pienākumu pildīšanu. Ja pieņem piecus

bērnu, izmaksā tos pašus 38 latus... Vairākus gadus «Glābiet bērnus» bija jācinās Labklājības ministrijā un Saeimā, lai pārliecinātu ierēdņus, ka arī vecvecākiem, māsām un brāļiem finansiāli jāpalīdz audzināt vecāku gādību zaudējušos bērnus. Līdz tam valsts nekādi nespēja piekrist šo naudu dot brāļiem un māsām bāreņu audzināšanā. Sociālās palīdzības iestādēs tuviniekiem tika izteikti ciniski piedāvājumi — «atdodiet tos bērnu namā vai svešiem aizbildnībā, tad bērni vismaz nemirs badā».

Latvijā Izglītības un zinātnes ministrija līdz šim nav atklājusi sabiedrībai un starptautiskajām struktūrām patieso milzīgo bērnu skaitu, kuri regulāri vai vispār neapmeklē skolu (aptuveni 15 tūkstoši). Lietuva jau 1994./1995. gadā atklāti paziņoja par 24 tūkstošiem skolā negājēju. Rezultātā Lietuvā pie šīs problēmas nopietni strādā un situācija uzlabojas. Latvijā vēl arvien «tiek meklēts ezītis miglā», ministrija bērnus, kuri neapmeklē skolas, skaita jau septiņus gadus, bet vēl nav saskaitījuši. Lai gan 2001. gada decembrī starpministriju Bērnu tiesību komisijā beidzot tika nosaukts skaitlis 15 000, šis fakts plašakai publikai tā arī netika paziņots.

(No alternatīvā ziņojuma ANO par bērnu stāvokli Latvijā 1998. — 2002. gadā.)

Sagatavoja L. Kirillova

LBF reāla palīdzība bērniem

Kopš deviņdesmitajiem gadiem Preiļu rajonā darbojas Latvijas Bērnu fonda (LBF) rajona nodaļa, ko vada Salas pamatskolas direktore Valentīna Liniņa.

Latvijas Bērnu fonda plašāka mēroga aktivitātes saistītas ar Rudzātu speciālo internātskolu, kura ar LBF palīdzību vairāku gadu laikā pārveidojas par mūsdienu prasībām atbilstošu rehabilitācijas centru. Savukārt rajona nodaļa apzina stāvokli vietējās ģimenēs ar bērniem, meklē iespējas, kā palīdzēt trūkumā nonākušajiem. Valentīna Liniņa stāstīja, ka viens no palīdzības veidiem ir kontaktu nodibināšana ar ārzemju labdarības organizācijām. Tās sameklē ārzemnieku ģimenes, kas vēlas nodibināt ilgstošus sakarus ar Preiļu rajonā dzīvojošiem bērniem un viņu vecākiem, un sniedz regulāru materiālu palīdzību. Pašlaik Preiļu rajonā 47 bērni, kuri dzīvo ģimenēs, no ārzemju labvēļiem ik mēnesi saņem pabalstus

11-12 latu apmērā. Šādu materiālo palīdzību saņem atsevišķas daudz bērnu ģimenes Preiļu novadā, Galēnu pagastā, Rožupē. Sponsoriem pati galvenā prasība, ko viņi izvirza gan Bērnu fonda aktīvistiem, gan arī konkrētajai ģimenei, ir labas atsauksmes par to, pozitīvus raksturojumus. Alkoholiķu ģimenēm uz šāda veida palīdzību nav ko cerēt. Bērni, kas saņem šos pabalstus, saviem ārzemju draugiem regulāri raksta vēstules, stāsta par saviem panākumiem mācībās, par to, kā izlieto naudu. Tas arī ir galvenais, ko sponsori vēlas zināt. Bieži vien ārzemnieki ģimenēm atsūta papildus dāvinājumus.

Gādību par atsevišķiem rajona bērniem vai jauniešiem ar LBF starpniecību uzņemas arī dažādas organizācijas. Latvijas Bērnu fonda kopā ar apdrošināšanas kompāniju «Ergo» nodrošinājuši stipendiju Preiļu Valsts ģimnāzijas absolventei, kas studē Eiropas integrācijas institūtā. Amerikas Latviešu apvienība materiāli palīdz studēt kā-

dam Līvānu pilsētas ģimnāzijas absolventam. Mašīnbūves kompānija «SCHRAL» Vācijā sponsorē mācības jauniešiem no Preiļu novada. Viņš studē Latvijas Tehniskajā universitātē un katru mēnesi no kompānijas saņem 90 latus.

Savukārt 25-30 bērni no rajona ik gadus piedalās Ziemeļsvētku eglītē Rīgā, Kongresu namā. Ar Bērnu fonda atbalstu bērniem ir iespēja apmeklēt koncertus un cirka izrādes. Jūnija sākumā Rudzātu speciālās internātskolas audzēkņi piedalījās Nika Matvejeva jaunā diska prezentācijas koncertā, viesojās Brīvdabas muzejā.

Līvānu bērnu un jauniešu centrs ar Bērnu fonda atbalstu saņēma vienu, bet Rudzātu speciālā internātskola — piecus datorus.

Katru gadu ar fonda starpniecību no Amerikas pienāk puķu sūtījums, ko saņem skolas. Arī šogad tās saņēma visas skolas un daudzas ģimenes ar bērniem. Burkānu sēklas nonāca pie zemiņu ģimenēm. Visas skolas šogad saņēma arī grāmatu sūtījumu

— kopumā 1500 grāmatas, kā arī pasaules izzināšanas un mākslinieciskās attēlošanas hronoloģisko mozaīku no agrinām civilizācijām līdz jaunajiem laikiem. Bet ārstes Margaritas Kroles privātpraksei Galēnu pagastā vairākkārt ir sniegusi atbalstu Amerikas Latviešu apvienība. Ar Amerikas latviešu atbalstu sagādāti medikamenti, kas izlietoti bērnu aprūpē.

Viens no Latvijas Bērnu fonda rajona nodaļas lielākajiem pasākumiem ir ik gadus vasarā rīkotā nometne pie Eikša ezera bērniem ar īpašām vajadzībām. Divas trīs nedēļas, ko bērni invalīdi pavada šajā nometnē, palīdz viņu fiziskās labsajūtas uzlabošanā, kā arī vecākiem dod iespēju atgūt spēkus pēc ilgstošām un nogurdinošām ar bērnu kopšanu saistītām rūpēm. Kā informēja Valentīna Liniņa, arī šogad jau ziemas mēnešos vecāki šākuši interesēties par vasaras nometni. Pašlaik notiek bērnu invalīdu nometnes organizatoriskie darbi.

L.Rancāne

Lattelekom biznesam

Internets – darījumu cilvēku priekšrocības

Interneta lietotāju skaits pasaulē un arī Latvijā katru gadu ievērojami palielinās. Pakāpeniski pieaug arī šīs tehnoloģijas nozīme uzņēmējdarbībā. E-pasts ir svarīgs saziņas līdzeklis, pasaules tīmeklis ir nozīmīgs informācijas, jaunu ideju un iespēju meklēšanas avots, sava mājas lapa ir svarīga uzņēmuma tēla sastāvdaļa. Lai pilnvērtīgi izmantotu interneta priekšrocības, ir nepieciešams labs interneta pieslēgums. *Lattelekom* ir izveidojis uzņēmumiem un organizācijām piemērotu interneta risinājumu – *Biznesa DSL*.

Kas ir *Biznesa DSL*?

Tā ir *Lattelekom* pakalpojumu saime, kas ir izveidota uz *DSL* (*Digital Subscriber Line*) tehnoloģijas bāzes. Šo pakalpojumu grupu veido vairāki interneta pieslēgumi – *Starta DSL* (datu pārraides ātrums līdz 256 Kbit/s) un *Ultra DSL* (datu pārraides ātrums līdz 384 Kbit/s, 1 Mbit/s vai 2 Mbit/s).

Starta DSL ir paredzēts, lai pieslēgtu internetam vienu datoru. Tas ir piemērots uzņēmumiem ar

nelielu darbinieku skaitu, kuru darbā interneta nav lielas nozīmes. *Starta DSL* ir ļoti izdevīgs risinājums, lai izmēģinātu interneta priekšrocības, jo šis pakalpojums neprasa lielus finansiālus izdevumus.

Ultra DSL pakalpojumi ir piemēroti uzņēmumiem, kas vēlas pieslēgt internetam vairākus datorus un kuru darbā interneta pieslēgumam ir svarīga nozīme. *Ultra DSL* pakalpojumu tehniskais risinājums atbilst biznesa līmeņa prasībām. Turklāt šo pakalpojumu kopums ir pietiekami plašs, lai klienti varētu izvēlēties tieši savām prasībām atbilstošu risinājumu.

Kādas ir *Biznesa DSL* priekšrocības?

Šie pakalpojumi paredzēti klientiem, kuri internetu izmanto ikdienas darbā un kuriem nepieciešama iespēja ātri apmainīties ar liela apjoma informāciju. *Biznesa DSL* pakalpojumi nodrošina ātrāku un stabilāku interneta darbību nekā *Mājas DSL*, kā arī tiem ir papildu iespējas, kuru

klāsts tiek pastāvīgi paplašināts.

Kā galvenās *Biznesa DSL* priekšrocības var minēt fiksētu abonēšanas maksu, ātru (līdz pat 2 Mbit/s) informācijas apmaiņu, stabilu pieslēgumu, kuru neietekmē laika apstākļi, individuālu savienojumu katram lietotājam, kā arī iespēju vienlaikus strādāt internetā un runāt pa tālruni vai sūtīt faksu.

Ko izvēlēties – *DSL* vai *ISDN*?

Daudzus, kas paši nav saskārušies ar šiem jautājumiem, interesē, kāda ir atšķirība starp *ISDN* un *DSL* grupas pakalpojumiem.

ISDN (integrēto pakalpojumu ciparu tīkls) ir augstas kvalitātes mūsdienīgi telekomunikāciju sakari, kas vienlaikus nodrošina vairākas tālruņa sarunas. *ISDN* ir paredzēts balss pakalpojumiem. Šie pakalpojumi ir izdevīgi, ja nepieciešamas vairākas tālruņa līnijas, kā arī iespēja piekļūt internetam ar izvanpieejas palīdzību. Tā kā, izmantojot izvanpieēju, par internetā pavadīto laiku jāmaksā papildus, šo pieslēgumu var izvēlēties, ja internetu izman-

to retāk vai pavada tīmeklī īsāku laika sprīdi, piemēram, lai saņemtu vai nosūtītu e-pastu. Savukārt, ja ir nepieciešama intensīvāka interneta izmantošana, izdevīgāk izmantot kādu no *Biznesa DSL* pakalpojumiem, jo tiem ir fiksēta abonēšanas maksa bez pārraidīto datu apjoma un laika uzskaites un tas ir nepārtraukts pieslēgums internetam.

Kas nepieciešams *Biznesa DSL* pieslēgumu ierīkošanai?

Šos pakalpojumus var ierīkot *Lattelekom* abonenti, kuriem ir *ISDN* vai parastā tālruņa līnija, ja tālruņa centrālē ir aparatūra, kas nodrošina *Biznesa DSL* pieslēgumu. *Biznesa DSL* nav nepieciešama ciparu līnija, jo viena no šīs tehnoloģijas priekšrocībām ir spēja veiksmīgi darboties arī salīdzinoši sliktas kvalitātes līnijās.

Sobrīd *Biznesa DSL* iespējams pieslēgt visos rajonu centros. Tiesa, lielākās pilsētās, kur ir vairākas tālruņa centrāles, *Biznesa DSL* var būt pieejams tikai daļā pilsētas, jo kādā no centrālēm nepie-

ciešamā aparatūra vēl var nebūt uzstādīta.

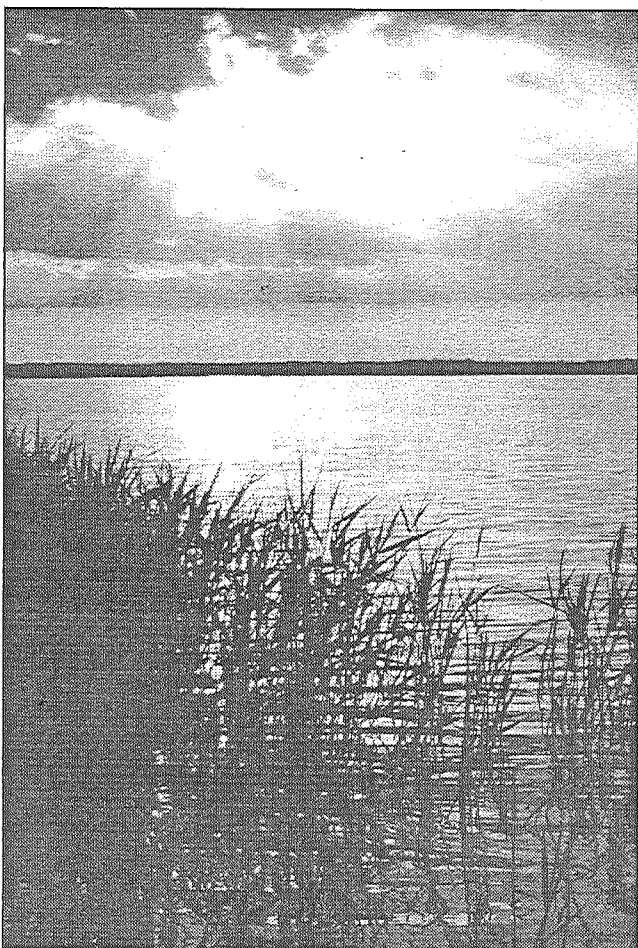
Biznesa DSL pakalpojumu pieejamību var noskaidrot *Lattelekom* vai *Apollo* interneta mājas lapā, kur, ievadot savu abonenta numuru, var pārliecināties, vai attiecīgajā centrālē ir uzstādīta nepieciešamā aparatūra.

Jā nav pieejams *Biznesa DSL* parastais pieslēgums, pastāv iespēja ierīkot *Biznesa DSL* radio pieslēgumu, kura pārklājumu arī var redzēt *Lattelekom* mājas lapā. Radio pieslēgums ir izdevīgāks tādā ziņā, ka nav nepieciešama fiksēta tālruņa līnija, tomēr parastais *Biznesa DSL* pieslēgums nodrošina labāku pieslēguma stabilitāti un ir nedaudz lētāks par radio pieslēgumu.

Izsmēlošu informāciju gan par šajā rakstā minētajiem, gan par citiem *Lattelekom* piedāvātajiem pakalpojumiem var iegūt, bez maksas piezvanot pa tālruni 8008040; pie *Lattelekom* pakalpojumu konsultantiem (Marija Upeniece, tālrunis 5381140) vai *Lattelekom* mājas lapā www.lattelekom.lv.

Ķeries, zivtiņa, liela un maza

Ar godam nopelnīto otro vietu no Krāslavas atgriezies Preiļu rajona makšķerēšanas komanda – preilieši Kazimirs Anspaks, Edmunds Boreiko un rudzātiešis Guntis Brūvers. Daugavas dienu ietvaros 8. jūnijā Krāslavas rajona padome, laikraksts «Ezerme» un makšķerēšanas žurnāls «Poplavok» ar Daugavas fonda atbalstu Daugavā rīkoja tradicionālās sacensības makšķerēšanā, kurās varēja piedalīties komandas no rajoniem, kas atrodas Daugavas krastos.

Kazimirs Anspaks «Novadniekam» pastāstīja, ka upes krastā esot ieradusies jau agrā rītā, jo sacensībām noteiktais laiks bija no pulksten 6.00 līdz 11.00. Katrs dalībnieks drīkstēja ķert zivis tikai konkrētajā izlozētajā krasta sektorā. Loms nav bijis izcils, taču pietiekams, lai tiktu novērtēts kā otrais labākais aiz Rīgas profesionāļu komandas. Starp citu, arī pērn Preiļu rajona komanda bija otrā. Individuālajā vērtējumā Edmunds Boreiko ieguva otro vietu, Kazimirs Anspaks – ceturto, bet Guntis Brūvers bija sestais.

— Zivis Daugavā šoreiz bija mazīgas, bet daudz, — lomu komentēja Edmunds Boreiko. Taču jau trešo gadu nekādi neizdodas vinnēt rīdziniekus, kuriem mēs esam praktiski vienīgie spēcīgākie konkurenti. Acīmredzot, daudz kas atkarīgs no piebarošanas, kur viņiem laikam savi noslēpumi. Mūsu komandai zivju ēsmu gudro, maisa un gatavo Kazimirs. Kas tas bija, nedrīkstu teikt, bet smaržoja gan ļoti garši-

gi. Žēl, ka zivis to īsti nenovērtēja.

Edmunds Boreiko pastāstīja arī par citām makšķerēšanas sporta entuziastu sacensībām šopavasār. Aizraujošs bijis brauciens uz vimbām Staicele, lai gan rezultāti varējuši būt labāki. Toties gūta interesanta pieredze. Edmundam blakus krastā sēdējis šī gada pasaules čempions zemledus makšķerēšanā Līderis. Lai gan čempionam nav pieķērusies neviena vimba, Edmunds pietiekami labi nopētījis viņa un pārējo rīdzinieku ekipējumu – profesionālās makšķeres, kur katra maksājot aptuveni pusotru tūkstoši ASV dolāru. Nav

brīnums, ka ar tādiem rīkiem jebkurās sacensībās var gūt labus rezultātus. Pirms pāris gadiem Edmunds Boreiko un Kazimirs Anspaks vimbu ķeršanā izcīnīja trešo un ceturto vietu. Tagad viņu vārdi ierakstīti Staiceles vimbu ķerāju goda grāmatā.

Tē nu ir vietā piebilst, ka Preiļu rajona makšķerēšanas zina arī citur Latvijā. Piemēram, šopavasār Kazimirs Anspaks karpu makšķerēšanas sacensībās Madonas rajonā bija labākais un atgriezās mājās ar vērtīgu balvu – divriteni.

Ķeries, zivtiņa, liela un maza arī turpmāk!

L.Kirillova

REKLĀMA

REKLĀMA

REKLĀMA

Sakrāj vairāk.

LĪGO DEPOZĪTS
Noguldot naudu līdz 5. jūlijam:

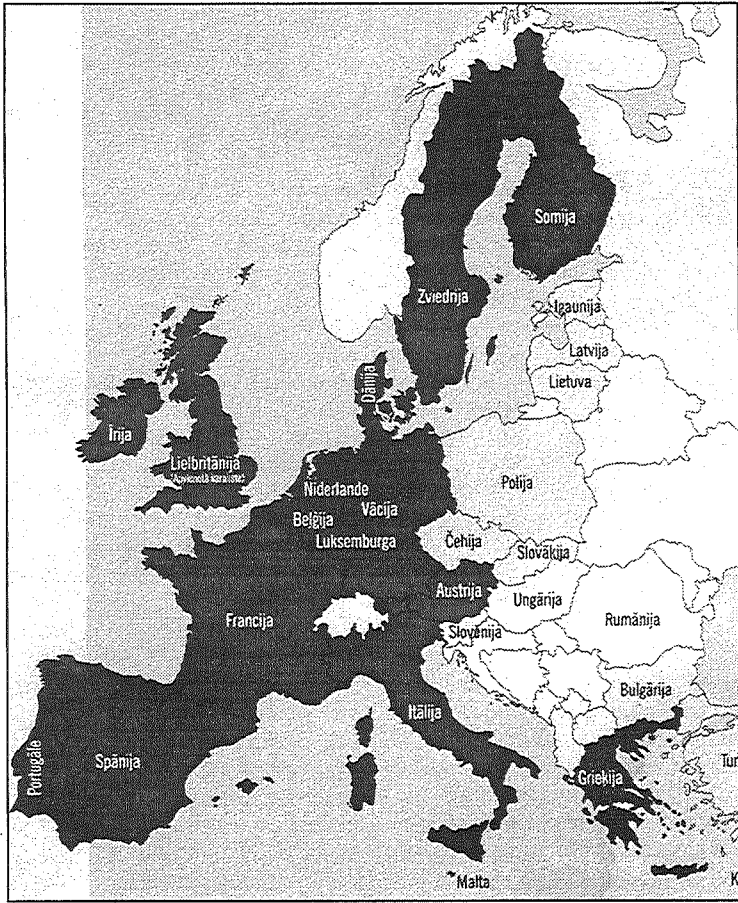
- **paaugstināta procentu likme,**
- **izmantojot Ibanku, procentu likme vēl augstāka,**
- **privātpersonām iespēja laimēt ceļojumu divatā uz Parīzi.**

JAUNAS IESPĒJAS

unibanka
SEB grupas banka

A/S Latvijas Unibanka, Preiļu filiāle, Talsu iela 3, Preiļi LV 5300, tālrunis 5307021, fakss 5307030, www.unibanka.lv

Kas Latviju sagaida pēc ES. Kopā, bet atšķirīgi

ES dalībvalstis

ES kandidātvalstis

● Iespējams, ka pavisam drīz varēsīm ceļot, mācīties un strādāt jebkurā no šīm valstīm. Nevīs kā cilvēki «no ārienes», bet gan kā pilntiesīgi eiropieši, ES locekļi.

Kas ir Eiropas Savienība?

Tā ir brīvprātīga Eiropas valstu apvienība. ES radās kā saimnieciska organizācija, taču šodien sadarbības veidi aptver drošību, kultūru un izglītību un citas jomas. Tās mērķi ir garantēt iekšējo drošību un stabilitāti. ES iestādes nekontrolē visu dalībvalstu politiku, bet raugās, lai dalībvalstis ievērotu tās vienošanās, kuras noslēgtas ES ietvaros.

Kā tā radās?

Otrā pasaules kara laikā cietušās valstis meklēja ceļu, kā ātrāk atjaunot savu saimniecību un novērst konfliktus nākotnē.

■ 1951. gadā tiek izveidota Eiropas ogļu un tērauda kopiena, lai kopīgi pārvaldītu Vācijas un Francijas ogļu un tērauda resursus.

■ 1957. gadā Eiropas valstis paraksta līgumu par Atomenerģijas kopienas un Ekonomikas kopienas.

■ 1958. gadā valstu vadītāji vienojas izveidot kopējo tirgu. Tam jātiec izveidotam līdz 1992. gadam.

■ 1991. gadā paraksta Māstrihtas līgumu. Vienošanās nosaka, ka kopš 1993. gada visas trīs kopienas apvienojas Eiropas Savienībā. Tā pirmo reizi politikā parādās ES vārds. Savienības dalībvalstis pieņem lēmumu par vienošanās valūtas eiro ieviešanu.

■ 1997. gadā paraksta Amsterdamas līgumu un vienojas par kopējās robežas izveidošanu.

■ 2000. gadā tiek noslēgtas Nicas līgums. ES dalībvalstis vienojas par kandidātvalstu pārstāvniecību Savienības vadībā.

Kas to vada?

Eiropas Parlaments. To ievēl ES valstu vēlētaji. Tajā apspriež būtiskākos ES darbības jautājumus.

Eiropas Savienības Padome. To veido dalībvalstu vadītāji, kuri sapulcējas vismaz divas reizes gadā. Padome nosaka galvenos ES politikas virzienus.

ES Ministru Padome. To veido dalībvalstu ministri, kuri sapulcējas pēc nozarēm un pārrunā katra sadarbības veida svarīgākos jautājumus.

Eiropas Komisija. To veido 20 komisāri, kurus ievēl Eiropas parlaments. Viņu uzdevums – sagatavot svarīgākos ES dokumentus un raudzīties, lai tiktu ievēroti noslēgtie līgumi.

Eiropas kopienas tiesa. Rūpējas, lai dalībvalstis, pieņemot likumus, ievērotu Kopienas tiesības.

Auditortiesa. Kontrolē ES finanses. Prezidējošā valsts. Mainās reizi pusgadā. Šis valsts galvenais uzdevums ir vadīt un sagatavot ES Ministru padomes sēdes.

Eiropas Savienības dalībvalstis

Austrija — ES kopš 1995. gada. **Beļģija** — ES kopš 1951. gada, dibinātājvalsts. **Dānija** — ES kopš 1973. gada. **Francija** — ES kopš 1951. gada. **Grieķija** — ES kopš 1981. gada. **Itālija** — ES kopš 1951. gada, dibinātājvalsts. **Irja** — ES kopš 1973. gada. **Lielbritānija** — ES kopš 1973. gada. **Luksemburga** — ES kopš 1951. gada, dibinātājvalsts. **Nīderlande** — ES kopš 1951. gada, dibinātājvalsts. **Portugāle** — ES kopš 1986. gada. **Somija** — ES kopš 1995. gada. **Spānija** — ES kopš 1986. gada. **Vācija** — ES kopš 1951. gada, dibinātājvalsts. **Zviedrija** — ES kopš 1995. gada.

PALDIĒS

«Patī kāda faktu zināšana ir pelēka, tikai fakta apzināšana dod tam spilgtumu.» teicis Marks Tvens.

Paldies Preiļu rajona padomes priekšsēdētājam Arvidam Soldānam un izpilddirektorei Ainai Pastorei par atbalstu semināra diskusijas «ES un es» rīkošanā Preiļu rajonā kopā ar AM.

Paldies SIA «Sencis», z/s «Mantinieki», «Māliņi», «Zeiliņi», «Salenieki» un viesu nama īpašniekiem par delegācijas un semināra dalībnieku uzņemšanu.

Paldies semināra dalībniekiem par ieinteresētību.

Visi kopā mēs esam devuši spilgtumu faktam — vai Latvija kļūs par pilntiesīgu ES dalībvalsti.

Tamāra Elste

Latvija stāv uz Eiropas Savienības (ES) sliekšņa. Ko iegūsim un ko zaudēsim? Ko iesāksim ar naturālajām saimniecībām? Konkurence, kopējais tirgus, mazā un vidējā uzņēmēja loma, nodokļi un finansu ieguvums, kvotas un tiešie maksājumi, infrastruktūras attīstība, reģionālā politika... Neatbildētu jautājumu ir daudz ikvienam no mums – zemniekam, uzņēmējam, strādniekam, pensionāram. Daļai iedzīvotāju ir noteikts viedoklis par vai pret iestāšanos ES, vairākums vēl meklē atbildes un sver ieguvumus ar zaudējumiem. Un patiesībā ir pēdējais laiks sākt to darīt, jo līdz referendumam par iestāšanos ES vairs atlicis tikai mazliet vairāk par gadu.

Aizvadītajā piektdienā Preiļu rajonā viesojās Ārlietu ministrijas delegācija – cilvēki, kas vada iestāšanās sarunas Briselē. Šis tikšanās idejas autore ir laikraksta redaktore **Tamāra Elste** un viņas ierosinājumam tikties ar iedzīvotājiem laukos Ārlietu ministrija piekrita ar lielāko prieku. Ideju atbalstīja arī Preiļu rajona padome un savu līdzdalību neliedza vairāki rajona uzņēmēji un zemnieki.

Cilvēkus interesē vienkāršas lietas

Latvijas puses iestāšanās sarunu delegāciju vada Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks **Andris Kēsteris**, un viņš par delegācijas galveno uzdevumu uzskata panākt Latvijai iespējami izdevīgākus iestāšanās nosacījumus. Šī bija pirmā reize, kad iestāšanās sarunu vadītāji tikās ar lauku rajona iedzīvotājiem, lai uzrunātu viņu domas par ES, jo pārsvarā šo cilvēku ikdiena aizrit starp Rīgu un Briseli. Savukārt mums bija iespēja iztaujāt ierēdņus un paust kā ierosinājumus, tā šaubas un kritiku. Rīta pusē Ārlietu ministrijas delegācija tikās ar strādniekiem SIA «Sencis» ražotnē Livānos, apmeklēja z/s «Mantinieki» un «Māliņi» Livānu novada Rožupē un «Zeiliņi» Rušonas pagastā, viesojās Aglonas bazilikā, viesu namā «Cakuli», bet pēcpusdienā piedalījās diskusijā «Eiropas Savienība un es», kas notika rajona padomes zālē. Vakarpusē gan Ārlietu ministrijas pārstāvji, gan semināra diskusijas dalībnieki apmeklēja z/s «Salenieki» Vārkavas novadā, kur saimniekošanas pieredzē dalījās Ruta Norkārkle.

Uz diskusijas dalībnieku jautājumiem atbildēja arī iestāšanās sarunu delegācijas sekretariāta vadītājs **Eduards Stiprais**, Ārlietu ministrijas ES departamenta direktore **Astra Kurme**, sabiedrisko attiecību nodaļas 1. sekretāre **Elita Gavele** un Zemkopības mi-

nistrijas integrācijas ES un ārējo sakaru departamenta direktors **Mārtiņš Roze**.

Tikšanās ar vienkāršā darba darītājiem vēlreiz apliecināja to, ka cilvēkiem interesē ļoti konkrētas lietas – kā viņus iespaidos nodarbināt reforma, cik lielas būs algas, kādi būs banku procenti un pensijas, vai pēc iestāšanās viņi nezaudēs darbu, kādas izredzes pastāvēt ir mazajiem uzņēmējiem. Sarunu vadītāji uzsvēra, ka ES pārorientēties vieglāk noteikti būs maziem un vidējiem uzņēmumiem. Tiek prognozēts, ka arī banku procenti ES būs mazāki nekā tie ir pašlaik.

Nebaidīties paplašināties

Sāpīgākais punkts ceļā uz ES ir lauksaimniecība, kurai nākotnē būs stingri noteikti griesti un striktas prasības, tāpēc arī lauksaimnieki mūsu izredzes vērtēja kritiski. Zemniece Ināra Čingule no Rušonas atzina, ka Latvija šobrīd ir kā pelnušķīte, kurai ir gudrs prāts un darbīgas rokas, taču kājas ir basas un kleitīņa pārāk noplukusi, lai varētu doties uz lielo balli, kur to aicina ES. Viņasprāt, iestāties vajadzētu pēc pieciem desmit gadiem, kad to varētu izdarīt pienācīgi un ar cieņu. A.Kēsteris, uzklaustījies zemnieci, atzina, ka diezin vai Latvijas lauksaimnieki var atļauties gaidīt tik ilgi pie pašreizējā valsts atbalsta. Viņš uzsvēra, ka piena ražotājiem svarīgāk par tiešajiem maksājumiem, ir piena cena, kas ES būs noteikta ne mazāka par 15 santīmiem par litru. A.Kēsteris atzina, ka zemniekiem vajadzētu atbrīvoties no piesardzības un bailēm paplašināt savus ganāmpulkus, jo zemnieki ne tikai Latvijā, bet arī citās kandidātvalstīs dzīvo ar domu: «Ja vajadzēs, ganāmpulku paplašināšu.» Taču ir jāreķinās, ka piena kvotas nākotnē zemnieki sev pasūta jau šodien. Eiropas Komisijas nosauktie skaitļi nav izdomā-

ti, lai sagrautu Latvijas lauksaimniecību. Tie precīzi atspoguļo Latvijas statistiku. Samazinot govju skaitu, zāģējam zaru uz kura paši sēžam, uzsvēra A.Kēsteris.

Zemnieki nav kategoriski spriedumos

Tikšanās pierādīja, ka lauku ļaudis nebūt nav kategoriski savos spriedumos, ir gatavi domāt, analizēt un vērtēt visus «par» un «pret» nevis pašauties uz virspusējiem spriedumiem un emocijām. I.Čingule: «Nevar domāt stagnātiski. Jā, es stāšos, vai nē, es nestāšos ES. Katra diena ienes savas korekcijas, un tās ir jāveic arī savā domāšanā.»

Savukārt bitenieks Jānis Pūga no Rožupes savu izvēli izdarījis: «Domājot par bērniem, jāsaka, ka mums cita ceļa nemaz nav. Vai nu mēs ejam atpakaļ uz padomiju vai arī uz Eiropu. Desmit gadus dzīvojam brīvā Latvijā. Mums taču viss bija – tehnika, kuģi, bet tagad viss ir izsaimniekots. Pat kapu krusti metāllūžņos nodoti. Viss izpārdots. Vai tad mēs tagad kaut kur Āzijā dzīvojam? Tajā pašā Eiropā jau esam. Paskat, cik latviešu Irījā strādā. Paziņa aizbrauca, nopelnīja traktoram, tātad nemaz tik slikti tur neiet.»

Kāpēc izputināt, ja pašiem būs jāuztur

Iestāšanās sarunu vadītāji uzsvēra to, ka arī pret mazajiem ražotājiem, kā tagad sauc «vienas govys ganāmpulka» īpašniekus, ES izturas ar cieņu, jo pabarot paši sevi šie cilvēki var. Kāpēc gan ES būtu ieinteresēta radīt problēmas kādā no savām dalībvalstīm, izputinot lauksaimniecību? Pašiem vien no sava budžeta šī valsts būs jāuztur un jābalsta, zemniekus mierināja A.Kēsteris, uzsvērot, ka «velns nav tik melns kā viņu mālē» un ES nebūt nav monstros cilvēku mocīšanai, par kādu to bieži vien iedomājas cilvēki Latvijā.

Atbilde uz jautājumu par iestāšanos ES būs jādod ikvienam no mums, un no šīs atbildes būs atkarīga mūsu, bet vēl jo vairāk – mūsu bērnu un mazbērnu nākotne. Mēs, protams, varam raudzīties uz pasauli tikai caur savas sētas zoga mietienu un neredzēt tālāk par pagasta robežu, bet vai tādu pašu likteni mēs vēlēsim arī saviem bērniem?

Diskusijas «ES un es» dalībnieki balso «par» iestāšanos Eiropas Savienībā

Minireferendums pagājušajā piektdienā tika rīkots arī starp diskusijas «ES un es» dalībniekiem Preiļos. Rezultātā «par» iestāšanos ES bija 62,8% aptaujāto, pret iestāšanos balsoja 34,2%, bet savu viedokli nebija formulējuši 3% no kopējā diskusijas dalībnieku skaita.

□□□

Jaunu valstu iekļaušanās ES notiek pēc noteiktas shēmas. Vispirms kandidātvalsts iesniedz pieteikumu ES Padomei (Latvija to

izdarīja 1995. gada oktobrī), pēc tam Eiropas Komisija sagatavo viedokli par kandidātvalsts gatavību iestāties ES, tādu izsaka arī Eiropas Parlaments, un tikai pēc tam ES Padome pieņem lēmumu par sarunu uzsākšanu (Latviju uz iestāšanās sarunām uzaicina 1999. gada decembrī.) Tālāk rit sarunas (Latvijai tās sākās 2000. gada 15. februārī), tajās tiek noskaidrots, cik lielā mērā katras valsts likumdošana atbilst ES kopīgajiem lēmumiem. Ja rodas pretrunas, tiek izstrādāti priekšlikumi to novēršanai, kas ne vien-

mēr nozīmē valsts pieņemto likumu atcelšanu. Sarunu noslēgumā tiek sagatavots Pievienošanās līgums, kuru apstiprina Eiropas Parlamentā un visu dalībvalstu parlamentos. Tikai tad tiek formāli parakstīts pievienošanās līgums un kandidātvalstī tiek rīkots referendums par iestāšanos ES.

Referendums Latvijā plānots 2004. gada 23. augustā. Ja referenduma rezultāts ir pozitīvs, Pievienošanās līgumu galīgajā variantā pieņem Eiropas parlaments un kandidātvalsts parlaments.

Iestāšanās Eiropas Savienībā 7.

ES nav ieinteresēta iznīcināt Latvijas zemniecību

— Pašreizējā situācija man atgādina brīdi pirms eksāmena, kad nāk referendums, cilvēki ir satraukti un aizmirst visu, ko cauru nakti mācījušies, — atklātot diskusiju atzina **Andris Kēsteris**.

— Ja mēs būtu deviņdesmitajā gadā uzdevuši latviešu tautai jautājumu «Vai gribam iestāties ES», tad atbilde viennozīmīgi būtu pozitīva. Toreiz sabiedrībā izskanēja aizvainojums, kāpēc ES ar mums nerunā, bet šobrīd dominē aizdomīgums: kāpēc Eiropai vajag tādu nabadzīgu valsti kā Latvija? Tur noteiktu jābūt kādam spēenam plānam. Taču tāda nav. ES idejas tēvs R.Šumans pirms 40 gadiem teica: «Mums jāveido vienota Eiropa ne tikai brīvo tautu interesēs, bet arī tādēļ, lai mēs varētu uzņemt Austrumeiropas tautas, kad tās atbrīvosies no saviem spaidiem, meklēs mūsu morālu atbalstu un vēlēšies iestāties šajā kopienā.» Šo iespēju savā laikā izmantoja Eiropas nabadzīgākās valstis, piemēram, Īrija, arī Spānija, Portugāle, Grieķija, kas bija atbrīvojušās no autoritāriem režīmiem.

Eiropa ir ieinteresēta, lai tās tiešos kaimiņos nebūtu nabadzīgas valstis. Tā ir gatava ieguldīt Latvijā lielu naudu, lai mēs būtu tiesiskuma un drošības telpas sastāvdaļa nevis organizētās noziedzības perēklis vai tās tranzītzeme. Šobrīd šo pozitīvo Eiropas tēlu esam aizmirsuši un mūsos ir bažas par daudz ko. Nereti šīs bažas nav objektīvas, bet emocionālas. Protams, mums ir izvēle atteikties no ES daudzmiljonu palīdzības un palikt aci pret aci ar valsti, kura ietiepīgi atsakās parakstīt robežlīgumu ar Latviju.

— **Varbūt tomēr nevajag stāties ES, bet noslēgt brīvās tirdzniecības līgumu ar visām ES valstīm un saglabāt savu neatkarību?**

— Tē tomēr pastāv atšķirība, vai starp valstīm ir brīvās tirdzniecības līgums, vai mēs esam koptirgus dalībnieki. Pirmā ir sertifikācija. Kad «Liepājas metāllurģ» gribēja pārorientēt savu tirgu no Amerikas uz Eiropu, viņiem vajadzēja sertificēt savu produkciju atsevišķi visās valstīs, kurās gribēja to tirgot. Kā ES dalībvalsts uzņēmumam viņiem būtu pieticis ar vienu sertifikātu visās ES valstīs. Otra lieta ir vēl smagāka, un tās ir antidempinga procedūras, ko piemēro citu valstu uzņēmumiem ES, bet kas neattiecas uz ES koptirgus dalībniekiem. Trešā lieta ir robeža. Tagad mums jāšķērso Lietuvas un Polijas robeža, lai nokļūtu Eiropā, bet pēc iestāšanās starp ES valstīm iekšējās robežas izzudīs.

— **Kādas pašvaldības saistības ES?**

— Dažādas, ES nenosaka standartu pašvaldību lielumam. Galvenais, lai tās būtu rīkoties spējīgas un rentablas.

— **Kas dalīs ES naudu?**

— Uzņemot gala saņēmēju, fiziski šo naudu neviens neredzēs. Tikai pēc tam, kas Eiropas Komisija būs pārliecinājusies, ka sistēma ir caurspīdīga, tiks dota atļau-

ja mehānisma iedarbināšanai. Līdzīgi, kā tas notiek SAPARD.

— **Liela daļa uzņēmumu strādā vietējam tirgum, bet aktivitātes apstākst, pirktpējas nav, lielais tirgus ir tālu. Ja tā turpināsies, pēc 5-8 gadiem Latgales laukos gaudos vilki.**

— ES rūp arī Latgales liktenis, to pierāda kaut vai tas, ka šo sestdien paplašināšanās komisārs Ginters Ferhoigens brauks tieši uz Latgali, lai redzētu reālo situāciju. Latgalei ir vairākas iespējas, piemēram, saņemt bagātīgu ES atbalstu atpalcības likvidēšanai, taču nepieciešami projekti un idejas, lai šo naudu paņemtu.

Eduards Stiprais:

— Otra iespēja ir lielie infrastruktūras projekti no kohēzijas fonda – ceļi, ūdensapgādes sistēmas modernizācija, jo tā ir nauda, ko iespējams diezgan viegli dabūt, un 85% no šiem izdevumiem sedz ES. Ko iegūs lauki? Tā būs nauda, kas tiks samaksāta ceļu būvētājiem, strādniekiem, kuri to savukārt varēs izmantot dažādiem pakalpojumiem. Lai izveidotu uzņēmumu laukos ir vajadzīga infrastruktūra – ceļi, ūdensvads, elektrība, kanalizācija, darbspēks. Ir reģionālais fonds, kurš varētu risināt mazo ceļu būvniecības jautājumu, kaut vai tādas lietas, lai zemniekam saimniecībā ir trīs-fāzu elektrība, piebraucamais ceļš. Vēl viena iespēja būs sociālais fonds, no kura tiek dalīta nauda cilvēku pārāpmācībai un jaunu iemaņu apgūšanai. Viens labs piemērs tam ir Līvāni, kur tiek izsmantoti šāda fonda līdzekļi. Pusi no izdevumiem apmaksā ES.

— **Cik naudas iegūsim, cik zaudēsim, iestājoties ES?**

— Dalības maksa ES budžetā, kas varētu būt jāmaksā Latvijai 2004. gadā, ir 68 miljoni latu gadā. Tāda tā saglabāsies pirmos trīs gadus. Pretī mēs saņemsim līdz 4% no iekšzemes kopprodukta, kas nauda ir 240 – 250 miljoni latu. Attiecība ir apmēram viens pret četri, bet gribu piebilst, ka ES nav labdarības iestāde, kas naudu vienkārši tāpat izdala. Lai šo naudu varētu iegūt, jābūt trim lietām: idejām, tās jāuzliek uz papīra konkrētu projektu veidā un vēl jābūt cilvēkiem un iestādēm, kas šo naudu Latvijā apsaimniekos.

— **Vai mēs nestājamies nestabilā saimniecībā? Kvotes, limiti taču var mainīties.**

— ES atbalsta nosacījumi tiek apstiprināti uz 7 gadiem, tas nozīmē, ka vismaz 7 gadus uz priekšu mēs zināsim, cik naudas un kādiem mērķiem Latvija saņems.

— **Vai taisnība, ka par ES naudu tiks būvēta automaģistrāle no Rīgas līdz Jēkabpilij?**

— Tas tā arī ir, jo liela daļa līdzekļu, ko mēs varēsīm saņemt ES, nāk no tā piemērta kohēzijas fonda, kurš sniedz atbalstu vides aizsardzībai un transportam. Pie pēdējiem pieskaitāmi tā sauktie transeiropas projekti Eiropas nozīmes ceļiem, arī projekts par Rīgas – Jēkabpils šoseju ar pagarinājumu līdz Terehovas robežkontroles punktam. Ja gadā varēsīm izbūvēt ap 50 km, tad pēc iestā-

šanās kādos piecos desmit gados pie šī ceļa mēs varētu tikt.

— **Kas notiks ar mūsu lauksaimniecību ES?**

Mārtiņš Rozis: — Cilvēcis atalgojums laukos dzīvojošajiem ir strādājošajiem ir mūsu mērķis sarunās ar ES. Lauksaimniecība ir visregulētākā joma ES, ir noteiktas stingras prasības gan ražošanai, gan realizācijai, kā arī garantētās cenas. Mūsu būtiskākās iebildes ir saistībā ar nepietiekamajām ražošanas kvotām, par ko rit sarunas Briselē. Savukārt brīvais preču tirgus nav vērtējams viennozīmīgi. Ja mūsu produkcija atbildīs ES prasībām un to apstiprinās Pārtikas un veterinārais dienests, tad neviens cits dienests ES nebūs tiesīgs bez īpaša pamatojuma aizliegt šo preču pārdošanu kādā no ES valstīm, un tas ir pozitīvi. Negatīvais ir tas, ka Eiropas ražotājam būs iespēja ienākt Latvijas tirgū. Taču tas notiek jau tagad, un atceļot robežu barjeras, lielāks ieguvums varētu būt Latvijai nevis Eiropas valstīm.

— **Kas notiks ar naturālajām saimniecībām, kurās ir dažas govies?**

— ES ir skaidrs, ka pret naturālo sektoru ir jāizturas saudzīgi, jo, neapdomīgi piemērojot tās kvalitātes drošības prasības, kas ir lielražošanai, naturālās saimniecības tiktu iznīcinātas, bet to ES nevajag. Šādas saimniecības saņems atbalstu nevis ar piena kvotu un piena cenu starpniecību, bet ar līdzekļiem, kas paredzēti vides atbalstam, lai saglabātu raksturīgo vidi, nepieļautu esošo kultūrainavu aizaugšanu ar nezālēm. Otra iespēja — meklēt ceļu, kā saimniekot vairākām saimniecībām kopīgi. Par to visu varēs saņemt atbalstu no ES.

Tas ir mīts, ka zemnieks nevarēs pārdot paša slaukto pienu kaimiņam, radniekam, vai lietot pats. Arī ES pastāv divi tirgi: realizācija caur pārstrādātāju un realizācija no ražotāja līdz patērētājam. Pēdējā variantā atbildību uzņemas zemnieks, kurš pārdod, un pircējs nevis valsts. Pienu nebūs liegts tirgot arī Rīgas centrālā tirgū, bet ar atzīmi, ka šī produkcija nāk no tiešā ražotāja. Savādāk ir, ja produkts nonāk pie pircēja caur pārstrādātāju, tad gan kontrole ir daudz stingrāka, jo kvalitāti garantē valsts.

— **Vai noteikumi, kas aizliedz govīs slaukt ar rokām, nav sava veida sabotāža, lai gremdētu mūsu zemniekus?**

— ES negrasās iznīcināt mūsu zemniekus. Garantētā cena par piena litru ES ir 15 santīmi. No Eiropas puses nav aizlieguma arī slaukt ar rokām. Ir noteikumi, kas jāievēro, ja piens slaukts slēgta tipa traukos, un citi noteikumi, ja slauc ar rokām, un šajā gadījumā prasības apstākļiem, kādos to veiks, būs stingrākas, tādēļ daudzi var būt neizdevīgi pārdošanai pārstrādātājam pienu slaukt ar rokām. ES direktīvas šajā gadījumā Latvijā ir tikušas nepareizi interpretētas.

● **Veismīgi saimnieko z/s «Salenieki»** (īpašniece Ruta Norkārkle attēlā trešā no kreisās), kur nodarbojas ar bioloģiski tīras pārtikas ražošanu, piena lopkopību un tūrismu. Tieši šo saimniecību izraudzījāmies, lai parādītu, ka arī Latgalē var saimniekot eiropieiski, darot ne tikai tradicionālos darbus, bet rūpējoties arī par atsevišķu, retu un sargājamo biotopu saglabāšanu. Par «Salenieku» sakoļto sētu Kalupes ezera krastā priecājas arī LU docents, Eiropas lietu speciālists un raidījuma «Eiropas nolaupišana» vadītājs Miervaldis Mozers (otrais no labās), kurš ir pārliecināts, ka, nabalsojot pret iestāšanos ES, mēs atņemsim sev iespējas lemt Latvijai būtiskus jautājumus. Kā ES dalībvalstij mūsu pārstāvji būs Eiropas Komisijā un Parlamentā, Eiropā mums būs savs latviešu komisārs un galvenais – balsstiesības. Paliekot ārpusē, mēs saņemsim visus ierobežojumus, bet ietekmēt nevarēsīm neko, pārliecināts M. Mozers.

VIEDOKĻI

Diskusija par ES nav beigusies

Elita Jermolajeva, Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja:

— Lai gan manā rīcībā ir daudz informācijas par ES, šī tikšanās bija noderīga. Ļoti labi, ka izskanēja gan pozitīvs, gan kritisks viedoklis, tas norāda, ka sabiedrība domā un runā par šo tēmu. Domāju, ka par ES ir jārunā, cilvēki ir jāinformē, jo tikai tad, ja tev ir zināšanas, tu vari pieņemt lēmumu. Arī ikdienā pārpratumi rodas no nezināšanas. Būtībā jau informācijas par ES ir daudz – bērniem par to māca skolā, tā ir pieejama internetā, tiek realizēti projekti, konkursi, taču mani izbrīnīja, ka vairums manu audzēkņu (E.Jermolajeva pasniedz komerczinības Preiļu Valsts gimnāzijā – red.) bija noskaņoti pret ES. Analizējot viņu viedokļus, kļuva skaidrs, ka negatīvā noskaņa rodas ģimenēs. Pēc principa – padomju gados bija slikti, tagad ir vēl sliktāk un diez vai jaunā savienība mums ko dos. Viedoklis pārsvarā balstās uz emocijām. Nav jau iespējams pateikt viennozīmīgu par vai pret iestājamies ES. Iegūsim plašas izglītības un darba iespējas, taču iestāšanās noteikti nebūs viegla. Esmu runājis ar Īrijas sievietēm un viņas apgalvo, ka šis posms ir bijis ļoti grūts un panākumumi nāca pakāpeniski.

Aleksandrs Surgutis, SIA «Līvānu mājas un logi» direktors:

— Man kā uzņēmējam ir skaidrs, ka ES ir jāstājas, lai gan ir arī savas negatīvās puses. Ļoti ceru, ka mazināsies neuzticība pret mums kā pret Austrumu bloka valstīm, taču tas nebūs panākams īsā laikā. Ja eiropietim ir jāizvēlas pirkt Zviedrijā vai Latvijā ražotu preci par vienādu cenu, viņš, protams, izvēlas to, kas pēc viņa domām ir droša, pārbaudīta un laba – savējo. Ieguvums būs robežu procedūru atcelšana. Patik mums tas vai ne, bet globalizācija notiek visā pasaulē, un vieni savā sulā vārieties mēs nevarēsīm. Panākumi neradīsies tikai no tā, ka mēs esam vai neesam ES, bet gan no pašu pūlēm kaut ko pa-

nākt savā valstī. Arī Īrijā pēc iestāšanās uzreiz nemaz negāja tik spoži, kamēr viņi paši daudz ko nemainīja kaut vai nodokļu politikā. ES dos tikai virzību, pārējais būs jādara mums pašiem. Esmu bijis Eiropā un zinu, kā cilvēki tur dzīvo, ka dzīves līmenis ir nesalīdzināmi augstāks, taču lielākā daļa mūsu tautas to nav redzējusi. Skaidrot nepieciešams tieši vienkāršajiem cilvēkiem. Patiesībā vajadzētu eiroseptiķus sēdināt autobusā un vest uz Eiropu, jo labāk vienreiz redzēt nekā simtreiz dzirdēt. Mūsu cilvēkos valda neuzticība, un, jo vairāk kāds mēģina pārliecināt, jo rodas lielāka pretreakcija.

Silvija Pastare, zemiece z/s «Meldri»:

— Seminārs man ļoti patika, it īpaši brīvais vadīšanas stils, par ko rūpējās LU pasniedzējs Miervaldis Mozers. Braucot mazliet baidījos, kā izdosies iekustināt mūsu publiku, jo jautājums par Eiropu ir smags. Sev guvu jaunu informāciju un atsvaidzināju to, kas bija piemirsies. Es pati esmu par iestāšanos ES, jo daudz esmu braukājusi pa Eiropu un runājis ar turienes zemniekiem. Man ir iespējas salīdzināt. Esmu tikusi ar Dānijas zemnieku, kurš ar prieku stāsta par savām cūkām un neuztraucas par to realizāciju, jo par to jau padomāts valsts līmenī. Mani uztrauc vide, kurā pašlaik dzīvojam, jo nav drošības, nav stabilitātes, nav arī kur griezties problēmu gadījumā. Patik, ka Eiropā likums ir likums visiem – gan ministram, gan zemniekam. Tur valda sakārtotība, lai ko arī teiktu skeptiķi. Mūs baida Eiropas stingrība, taču mūsu valstī šī stingrība ir nepieciešama, jo beidzot kaut kam ir jāmainās. Cilvēki Latvijā nereti neizprot ES pozitīvos aspektus, taču tā daļa, kas lasa un domā, noteikti atradīs ES sev vietu, kaut vai strādās pie lielā zemnieka, bet iztiku nodrošinās. Pie lauku attīstības, protams, ir jāstrādā arī pašiem, jo neizsmeltas potences ir katrā pagastā.

Kas Latviju sagaida pēc iestāšanās ES

Eiropas Savienības simboli

ES simboli ir divi – karogs un himna.

Karogs. Eiropas Savienības karogs ir tumši zils ar 12 zelta zvaigznēm, kas novietotas aplī.

Himna. Tas ir fragments no Ludviga van Bēthovena 9. simfonijas. Tās nosaukums ir Oda priekam. Eiropas Savienības himnai nav vārdu.

Eiro. Euro ir Eiropas Savienības valstu kopīga nauda. To ieviesa 1999. gada 1. janvārī – kā bezskaidras naudas vienību. Tas nozīmē, ka ar eiro varēja pirkt un pārdot tikai tad, ja to darīja ar bankas pārskaitījumu. Kopš 2002. gada 1. janvāra 12 ES valstīs ir ieviestas eiro monētas un banknotes. Līdz 1. martam vietējā nauda bija jānomaina ar eiro. Savu naudu pret eiro mainīja Beļģija, Vācija, Spānija, Francija, Īrija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande, Austrija, Portugāle, Grieķija un Somija. Nacionālo valūtu saglabāja un uz eiro nepārgāja Dānija, Zviedrija un Lielbritānija.

Kā var iestāties Eiropas Savienībā?

Pašlaik ES ir 15 valstis, bet vēl 13 vēlas iestāties. Arī Latvija 1995. gada oktobrī iesniedza oficiālu pieteikumu, lai iestātos ES. Dalībvalstis vienojās par to, kādām jābūt valstīm, kas iestāties ES. Priekšnoteikumi ir trīs:

- valstij jābūt demokrātiskai;
- tajā jābūt tirgus ekonomikai;

- tai jāspēj uzņemties dalībvalsts pienākumi. Lai to noskaidrotu, risinās sarunas, likumdošanas saskaņošana, kandidātvalstis tiek pētītas un par tām tiek gatavoti ziņojumi.

Vai kandidēšanas process vienmēr beidzas ar iestāšanos?

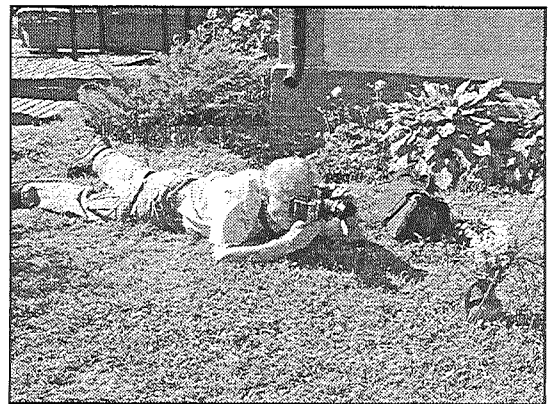
Ne vienmēr. Norvēģija ir iesniegusi pieteikumu ES trīs reizes – 1962., 1967. un 1992. gadā. Tomēr norvēģu sabiedrība jau divos referendumos ir noraidījusi iestāšanos. 1992. gadā to noraidīja arī Šveices iedzīvotāji, tomēr abas valstis cieši sadarbojas ar ES.

Nozīmīgākās pilsētas

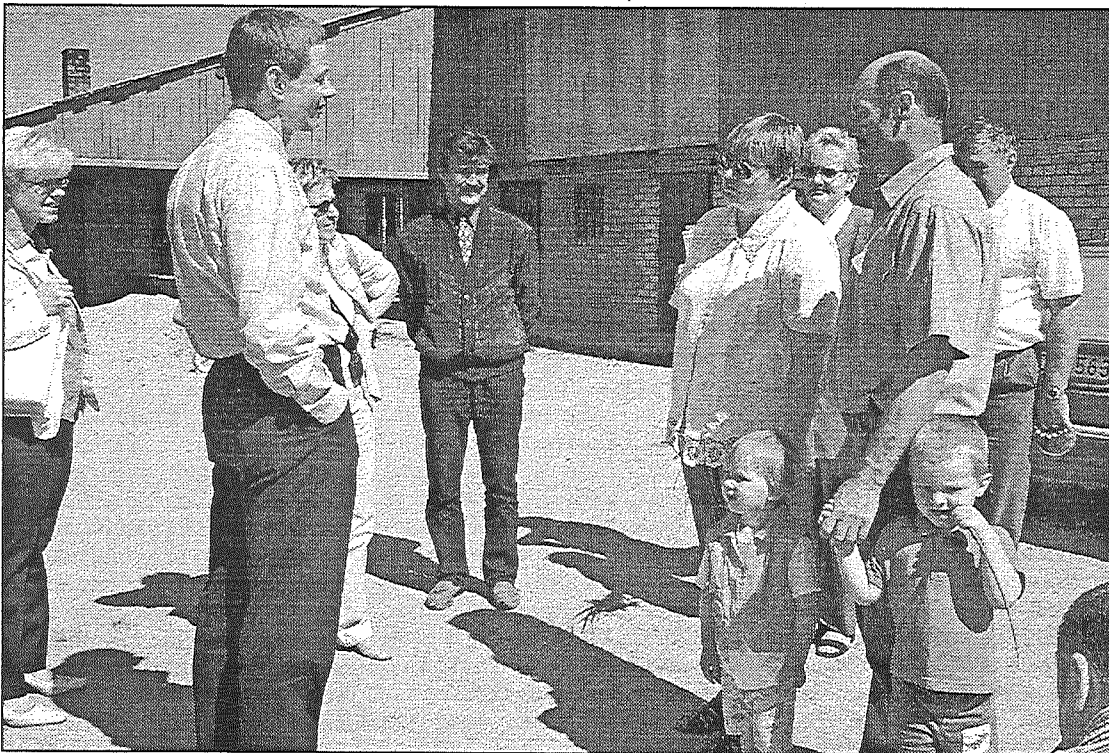
ES nav oficiālas galvaspilsētas. Galvenās Eiropas Komisijas un Ministru Padomes iestādes atrodas Beļģijas galvaspilsētā Briselē un Luksemburgas galvaspilsētā Luksemburgā. Eiropas Centrālā banka atrodas Vācijā, Frankfurtē. Eiropas Parlaments pulcējas Francijā, Strasbūrā un tam ir iestādes arī Beļģijā, Briselē un Luksemburgā. Ministru un valsts vadītāju apspriedes notiek prezidējošā valstī.

● Zemnieku saimniecībā «Māliņi» Līvānu novada Rožupes pagastā, kuras īpašnieks ir Voldemārs Vaivods (pirmais no kreisās), Arlietu ministrijas delegācija iepazīs ar to, kā notiek dārzenu audzēšana segtajās platībās vietējam tirgum.

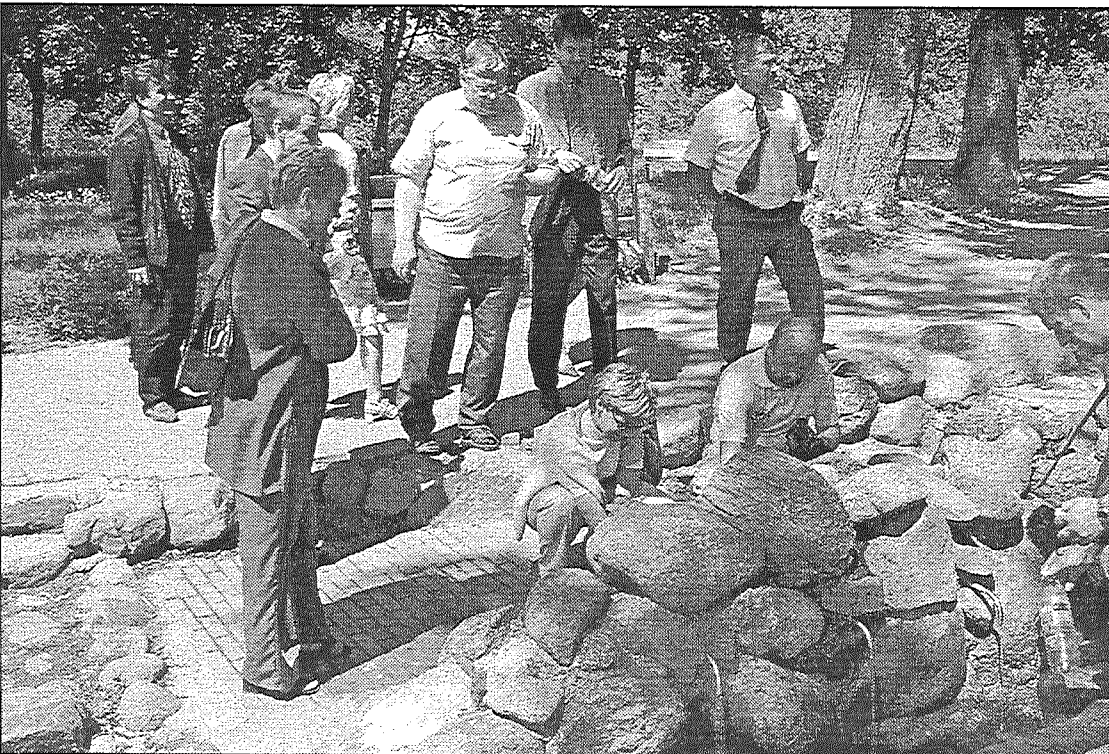
● Bija arī tādi brīži. Kamēr Arlietu ministrijas delegācijas locekļi lauku sētā diskutē ar zemniekiem par nākotni Eiropas Savienībā, laikraksta «Brīvā Daugava» fotogrāfs A.Štelmahers jau dzīvo tuvākas nākamības ainās un tapina Jāņu dienas fotogrāfiju ar pļavu ziediem māla krūkā.

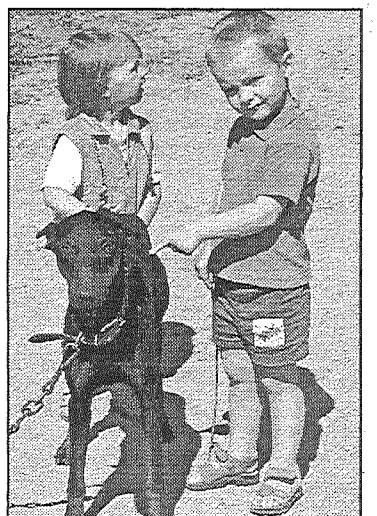
● Saimniecībā «Zeiliņi» slauktais piens, ko pārstrādā a/s «Preiļu siers», jau tagad siera izskatā brauc uz Eiropas Savienību, un tas nozīmē, ka ar produkcijas kvalitāti viss ir kārtībā, tādēļ Andris Kešteris zemniekus mierina, ka no Eiropas nav jābaidās. Saimniece Ināra Čingule atzīst, ka ražošanu varētu arī paplašināt, taču esošie apstākļi Latvijas lauksaimniecībā šobrīd uz to nemudina. Lēmumu par iestāšanos ES saimnieki vēl nav pieņēmuši, taču sevi pie eiroseptiķiem viņi nepieskaita.

● Cik daudz dzīve Eiropas Savienībā līdzināsies medus maizei, lielā mērā ir atkarīgs no tā, vai mums pietiks ideju un saprašanas, kā ES miljonus izmantot, lai tie nestu pārticību Latvijas laukiem, pārliecināts iestāšanās sarunu vadītājs, Arlietu ministrijas Valsts sekretāra vietnieks Andris Kešteris. Ar pavasara ziedu medu viņš cienājās z/s «Mantinieki», kur saimnieko Jānis Pūga.

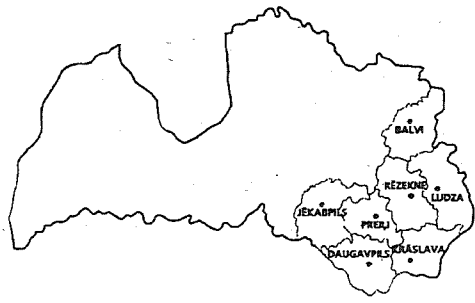
● Aglonas bazilikas dekāns Andrejs Aglonietis (centrā) uz ES raugās ar cerībām. Viņš uzskata, ka, kļūstot par ES dalībvalsti, bazilika un ticīgie iegūs arī garīgā ziņā. Tautas garīgās vērtības un latvisko identitāti tā neslāpēs, jo nacionālais pašlepnums ir latviešu pašu jautājums, un, ja vien to kopsim, tas plūdis un veldzēs ar savu dzidrumu līdzīgi kā Aglonas bazilikas svētavots. Tā spirdzinošo malku baudīja arī Arlietu ministrijas delegācija un uz Rīgu no Latgales aizveda pudelēs pildītu Aglonas svētavotā ūdeni.

● Viņi, mūsu bērni, būs tie, kas pilnā mērā varēs izmantot Eiropas Savienības piedāvātās iespējas – izglītoties, strādāt un ceļot pa Eiropu kā tagad pa Latvijas rajoniem – bez robežformalitātēm un naudas mainīšanas. To sapratuši arī Ināra un Ilmārs Činguļi, kuru ģimenē ir četri bērni, no kuriem trīs studē augstskolā, bet viens vēl mācās pamatskolā. Saimīte jau ir arī trīs mazbērni. Divi lielākie todien saimniekoja «Zeiliņu» māju pagalmā. Vai viņiem skanēs ES himna «Oda priekam», ir atkarīgs tikai no mums – pieaugušajiem.

6., 7. un 8. lappusi sagatavoja T.Elste un G.Kraukle
Foto: M.Rukosujs

KAIMINU RAJONOS

Ludzānietis – pasaules čempions kikboksā

Maijā Radosas salā Grieķijā notika pasaules čempionāts kikboksā amatieriem. Zelta medaļas no Olimpisko spēļu dzimtenes pārveda divi Latvijas sportisti, tajā skaitā arī ludzānietis Dmitrijs Grigorjevs. Dmitrijam ir 26 gadi. Pašlaik viņš dzīvo un strādā Rīgā, trenējas klubā «Rīgas Rings», bet Dmitrija dzimtene ir Ludza. Te viņš dzimis, audzis, beidzis vidusskolu, te mīt viņa vecāki.

«Ludzas Zeme»

● JĒKABPILS RAJONĀ

Atklāj plosta «Jēkabs» sezonu

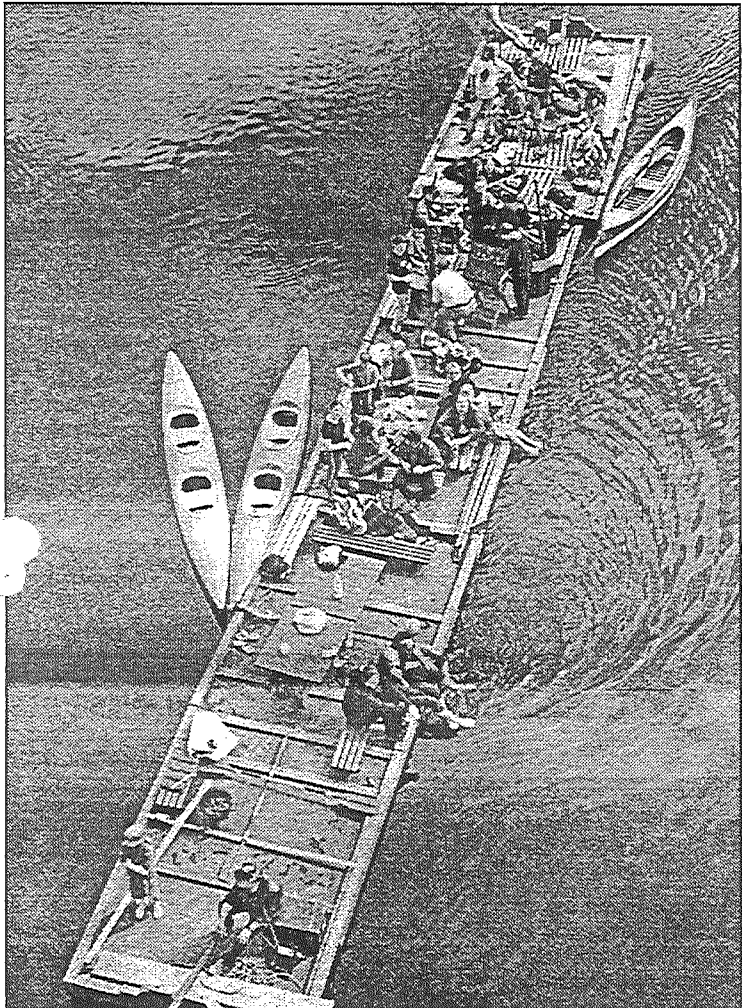
60 interesentiem bija iespēja piedalīties divu dienu braucienā ar plostu «Jēkabs». Ekotūrisma iespējas Jēkabpils rajonā jau trešo gadu papildina piedāvājums doties ar plostu lejup pa Daugavu līdz Zelķu tiltam, kas ir visbagātākais ar salām un krācēm. Minētajā posmā ir ap 10 salām vien, kas ir īpaša ekosistēma un vides akcents. Plostotājiem piedāvājums sagādā vienu aiz otras upi šķērsojošas Vilnišu, Luģenieku, Saldes, Gļinovkas, Maranas, Kūmiņa, Gārdes, Baltā un citas krāces.

Plosti nodrošināti ar nojumēm, lietlietu, motoru pretvēja un elektriskās gaismas, grilu, gal-

diņiem un soliņiem, drošības vestēm un navigācijas kartēm. Šis ir speciāls piedāvājums ārvalstu tūristiem, kuri vēlētos ceļot ar plostu. Cenā ietilpst transports (tajā skaitā no Rīgas un atpakaļ), nakšņošana viesnīcā, ēdināšana un citi izdevumi. Trešais gads pierāda, ka ceļojumi pa Daugavu kļūst aizvien populārāki.

Plosts ir 21 metru garš un uz tā ir vietas 40-45 pasažieriem. Apģūti maršruti no Dunavas līdz Zelķiem. Šogad pirmo sezonu tiek piedāvāti arī garāki, līdz pat divām nedēļām ilgi braucieni, piemēram, no Krāslavas līdz Jēkabpīlij, ietverot Augšdaugavu. Vispieprasītākais plosts ir Jāņos, stāta ceļojuma «krusttēvs» un koordinators Margers Laiviņš.

«Brīvā Daugava»

● Plosts Daugavā ir ne tikai atpūtas veids, bet arī lielisks kultūrvides akcents, to atzina daudzi aculiecinieki.

● BALVU RAJONĀ

Katoļu baznīcu restaurēs vairākus gadus

Balvu Romas katoļu baznīcā sākušies remontdarbi. Prāvests Jānis Bārtulis cer, ka līdz gada beigām baznīcai veiks kosmētisko remontu, nokrāsos jumtu un nomainīs logus. Prāvests par baznīcas restaurācijas ieceri saka, ka tā ir ļoti darbietilpīga. Šogad paredzēts samontēt baznīcas ārēni. Strādniekiem jānotīra vecā krāsa, kas nemaz nav tik viegli. Dievnamu celts pirms 200 gadiem, tāpēc apmetums sastāv no smilts un kaļķa,

kas nepārtraukti drūp. Veco krāsu var noņemt tikai ar speciālām ierīcēm. Jau tagad domāju par kvalitatīvu krāsu, saka prāvests. Baznīca, tāpat kā pirmssākumos, būs pelēkbalta. Tas nozīmē, ka jākrāso arī jumts, jo tagadējais jumta segums – nekrāsotais cinkotais skārds – neizceļ torņus. Vecos logus nomainīs pret jauniem koka logiem. Plastmasas logi baznīcā neieder, uzskata Jānis Bārtulis. Mācītājs atzīst, ka visu mūžu ir interesējies par celtniecības darbiem, tāpēc ne slukti pārzina šo darbu specifiku. Strādājot Kurzemē, viņš sekojis līdzi vairāku baznīcu restaurācijai. Esmu vientu-

● LUDZAS RAJONĀ

Uzvar «znatokus»

Tie, kuri regulāri skatās Krievijas sabiedriskās televīzijas intelektuālo spēli «Kas? Kur? Kad?», 18. maija vakarā jutās patīkami pārsteigti. Viens no skatītāju jautājumiem spēlētājiem bija sūtīts no Ludzas. To uzdeva Ludzas 2. vidusskolas 10. klases skolnieks Artjoms Smirnovs. Jautājums novērtēts ar 13 450 Krievijas rubļiem (aptuveni 270 latu).

Spēlētāji netika galā ar asprātīgo uzdevumu, un šajā divcīņā uzvarētājs izrādījās Artjoms. Jau tas, ka no daudziem tūkstošiem atsūtīto jautājumu izvēlējās tieši Artjoma iesūtīto, ir panākums.

— Jautājumu aizsūtīju pirms mēnešiem četriem. Tas nāk no jauno matemātiķu kursiem Latvijas Universitātē. Man šo uzdevumu, no fizikas olimpiādes braucot, uzdeva bijušais skolas biedrs Jurijs. Ideja par jautājuma sūtīšanu pieder manai mammai.

Pārraides sākumu neskatījies, bet biju mājās, kad piezvanīja paziņas. Ar satraukumu sekoju, kā virzās spēlētāju domu gaita. Jautājumam taču ir ļoti vienkāršs atrisinājums. Droši vien uz to spēlētāji arī nebija gatavi. Viņi domāja, ka šajā uzdevumā zīmes apzīmē nedēļas dienas, tāpēc izlaistās vietā piedāvāja kvadrātu.

Tagad Artjoms gaida nopelnīto naudas balvu. Ir jau izdomāts tās pielietojums – jauna datora iegāde.

Jāatzīst, ka šis gads 10. klases skolniekam ir īpaši veiksmīgs. Viņš izcīnīja pirmo vietu valsts matemātikas olimpiādē, kļuva par laureātu atklātajā fizikas olimpiādē.

Ludzā uzsākts starptautisks projekts

Ar pasaules Veselības organizācijas atbalstu Latvijas ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociācija «Papardes zieds» un LR Labklājības ministrija ir uzsākušas darbu pie projekta «Dzimumorgānu infekciju samazināšanas stratēģija Latvijā». Projek-

ta pirmais etaps norisinājās pirms trim gadiem un aptvēra 13 pilsētas. Patlaban pasaulē ir tikai četras valstis, kurās uzsākts projekta otrais posms, un Latvija ir vienīgā Eiropā. Savukārt Latvijā projektā iesaistītas četras pilsētas, tajā skaitā arī Ludza, kas izpēti ir interesanta kā tranzītpilsēta, kurā notiek aktīvi procesi.

Kāpēc pasauli interesē situācija Latvijā? Eiropu tā uztrauc, jo mūsu viesstrādnieki ceļo pa daudzām valstīm, bet nākotnē Latvijā būs Eiropas Savienības austrumu robeža.

Projekta pētījuma uzdevums – padarīt pieejamus vietējo medicīnas iestāžu pakalpojumus, palīdzēt pašiem mediķiem saprast, kāpēc cilvēki labprātāk palīdzību meklē Rēzeknē vai Rīgā. Svarīgi panākt, lai ārsts varētu kvalitatīvāk veikt savu darbu. Otrs uzdevums – strādāt ar jaunatni un veicināt viņu informētību par seksuāli transmisīvajām slimībām. Jaunieši ir potenciālie klienti, tāpēc ir svarīgi viest viņos ticību, ka nav jābrauc prom, lai atrisinātu veselības problēmas.

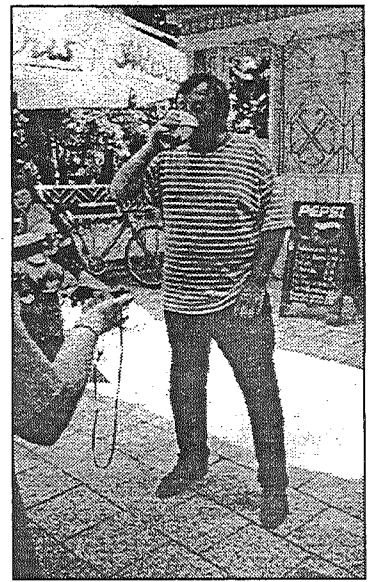
Divreiz sagaidīja pavasari

Viss sākās ar to, ka pagājušā mācību gada sākumā Ludzas pilsētas domes priekšsēdētāja Valentīna Lazovska apsoliņa kādu lielāku balvu skolēniem par sasniegumiem valsts un rajona olimpiādēs. Tie nebija tukši vārdi. Pavasara saulīte tikko bija sākusi sildīt, kad grupa Ludzas skolēnu devās aizraujošā ceļojumā pa Eiropu. Galamērķis – saulainā Spānijā.

Ceļojuma dalībnieki Madridē tikās ar Latvijas vēstnieci Spānijā Aiju Odiņu. Visvairāk bērniem atmiņā palika Vācijas un Francijas sakoptība un skaistā daba, Spānijas pilsētu skaļā nakts dzīve, Vidusjūras piekrastes krāšņās palmu un siltās smiltis, kā arī Alpu un Pireneju sniegotās virsotnes. Turklāt šogad izdevās divreiz sagaidīt pavasari, kamēr Latvijā daba tikai modās, Vācijā un tālāk uz Dienvidiem viss zaļoja un zie-

dēja, nemaz nerunājot par tādām vietām kā Spānija un Nīca, un Kannas Francijā.

Alus svētki Ludzā

● Četras sekundes – un puslitra alus kauss Viktora Sacuoka rokās ir tukšs.

1. jūnijā SIA «Elmarkets» saviem pircējiem sagādāja pārsteigumu – pilsētā tika rīkoti alus svētki. Noteikumi ļoti vienkārši: trīs sacensību dalībnieki, kuri visātrāk izdzers 0,5 litru alus kausu, tiks finālā. Par starta glāzi dalībniekiem bija jāmaksā pašiem, toties par finālā izdzerto alu maksāja «Elmarkets». Tē jāpiemēta, ka finālā vīriem bija jāizdzers trīs puslitra kausi alus.

No 15 sacensību dalībniekiem visātrāk un viskārtīgāk 0,5 litru alus kausu izdzēra ludzēnietis Viktors Sacuks – to «izmeta» 4 sekundēs. Viņš uzvarēja arī finālā, 1,5 litrus alus izdzērot 18 sekundēs. Otrās vietas ieguvējs ar dzērienu tika galā 30 sekundēs, bet trešais – 32 sekundēs. Diviem vīriem nācās izstāties, jo gribēšana neatbilda varēšanai.

Veikals uzvarētājiem piešķīra dāvanu kartes 20, 10 un 5 latu vērtībā. Uzvarētājs ar plašu žestu pasūtīja alu par visiem balvā saņemtajiem 20 latiem un cienāja visus sanākušos.

«Ludzas Zeme»

nieks. Jaunāki cilvēki ir kūtri. Viņus nekas neinteresē, tāpēc būs vien pašam jāvelk šis vezums, sēdina katoļu draudzes vadītājs.

Spēkus mācītājs rod grāmatās. Nesen viņš izlasījis kāda angļu rakstnieka domas par Dievnama celtniecību: «Tu gribi uzcelt baznīcu? Tad nedomā, ka uzcelsi to ar saviem vai citu spēkiem. Lai uzceltu baznīcu, tā jāšak celt». Un būvdarbi ir sākušies, kā rezultātā sarosījušies arī draudzes ļaudis. Ziedojumi lēnām, tomēr ienāk, Jānis Bārtulis informē. Baznīcas kosmētisko remontu veiks vietējie strādnieki. Darbus vadīs Aldis Bērziņš un Vladimirs Koržakovs. Katoļu

draudzes baznīcas remontdarbi, kā plāno mācītājs, ilgs vairākus gadus. Viņš nav atteicies no domas baznīcu paplašināt. Jau šovasar Balvos ieradīsies pieminekļu valdes pārstāvji, lai izvērtētu baznīcas pārbūves iespējas. Es neapstāšos, sola mācītājs Jānis Bārtulis.

Balvu mākslas skolas plenērs

Balvu Mākslas skolas audzēkņi uzsākuši vasaras praksi. Tās laikā bērni apglezno sienu vienā no Balvu veikaliem, noformē kāpņu telpas «Vaduguns» redakcijā, zīmē un glezno pilsētas skatus. Pieci

skolas audzēkņi gatavo darbus karstās batikas tehnikā braucienam uz sadraudzības pilsētu Lieksu Somijā. Mākslas skolas audzēkņi ir iedvesmas pilni, jo nesenu jaunus iespaidus smēlušies ekskursijā uz Rēzekni, kuras laikā viņi pabija Mākslas koledžā, Bērnu mākslas skolā, Mākslas akadēmijas filiālē, «Latgales drukā». Īpašu sajūsmu mazajos māksliniekos izraisīja Mākslas koledžas lietiskās mākslas nodaļas apmeklējums, kur varēja izkalt sev medaļonus, iepazīstot pilnu metālapstrādes procesu, sākot no kalšanas, beidzot ar pulēšanu.

«Vaduguns»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Tiesnešus nevar vainot visās nebūšanās

Sabiedrībā maija vidū plašu rezonansi izraisīja Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas asā kritika par Latvijas tiesu sistēmu. Tiesas faktiski tika vainotas visās nebūšanās valstī, ieskaitot narkomānijas izplatību, kontrabandas, korupcijas uzplaukumu. Šajā sakarā 29. maijā Rīgā tika sasaukta tiesnešu ārkārtas konference. Tajā piedalījās arī Preiļu rajona tiesas priekšsēdētāja pienākumu izpildītāja Anita Stikāne. «Novadnieks» viņu lūdza dalīties pārdomās par konferencē apspriestajiem jautājumiem un situāciju Preiļu rajonā.

— Atbilstoši nolikumam tiesnešu konference tiek sasaukta reizi gadā. Pēc Latvijas Tiesnešu biedrības ierosinājuma tieslietu ministre Ingrida Labucka sasauca ārkārtas konferenci. Tika apspriesta radusies situācija, kad prezidente bez konkrētiem pierādījumiem apvainoja tiesu sistēmu kopumā. Iespējams, ka viņa savus izteikumus pamatoja uz faktu, ka lielā sabiedrības daļā valda neuzticība valsts tiesu sistēmai. Par to uzstāšanās laikā runāja arī Latvijas Tiesnešu biedrības prezidents Ivars Bičkovičs. Būtībā tie bija kārtējie kritiskie izteikumi, kas nebūt nebija jāuztver kā kaut kas ārkārtējs un iepriekš nedzirdēts. Taču tie izskanēja no valsts augstākās amatpersonas mutes, tāpēc bija apspriestami ārkārtas konferencē. Runājām par to, kas situācijas noskaidrošanai un uzlabošanai jādara mums pašiem un kas tiesu sistēmas sakārtošanā atkarīgs no valsts. Konkrēti – valstī jāsakārto likumdošana, tiesu sistēmai jānodrošina pienācīgs finansējums. Pašlaik tiesnešu un tiesu darbinieku darba apjoms nav atbilstošs atalgojumam. Latvijas tiesnešu alga ir zemākā Eiropā un divas reizes mazāka nekā Lietuvā un Igaunijā. Tiesnešiem nav izdienas pensiju, nav paredzēti atvaļinājuma pabalsti. Ļoti zemas algas ir tiesu darbiniekiem, pie-

mēram, mašīnrakstītāja, tulks un kurjers saņem minimālo algu. Pašlaik tiek solīts, ka tiesnešu un tiesu darbinieku algas tiks palielinātas nākamajā gadā.

Viena no problēmām ir tiesnešu trūkums. Arī Preiļos pašlaik strādā tikai trīs tiesneši, ir viena brīva tiesneša štata vieta. Liekas, ik gadus juridisko izglītību iegūst jauni un jauni speciālisti, taču kurš katrs jurists nevar būt par tiesnesi (viņam ir jābūt vecākam par 28 gadiem, ar trīs gadus ilgu juridiskā darba stāžu un augstāko juridisko izglītību). Pēc līdzšinējā Preiļu tiesas priekšsēdētāja Jāņa Svikliņa aiziešanas pensijā tā arī neesam varējuši atrast sev vēl vienu tiesnesi, atliek cerēt tikai uz jaunajiem, kuri pašlaik mācās.

Konferencē runājām par to, ka arī pašiem vajag sevi kritiski izvērtēt, vai attiecībā pret amata pienākumiem un darba kvalitāti viss ir izdarīts atbilstoši likumu prasībām saskaņā ar mūsu pašu Tiesnešu ētikas kodeksa normām. Tiesu sistēmā notiek tā saucamā pašattīršanās. Kā teica Ivars Bičkovičs, tas diemžēl tiek izmantots pretēji cerētajam un vēl asāk tiek vērsti pret tiesām.

Nevar piekrist prezidentei par to, ka tiesu zāles stāv tukšas. Mūsu darba apjoms arvien pieaug, slodze kļūst arvien lielāka. Un jebkura tiesas zāle ir brīva tikai to brīdī, kad tiesnesis raksta spriedumu. Piebildīšu, ka Preiļu rajona tiesā tiesneši spriedumus raksta nevis datorā, bet ar roku. Mūsu tiesas materiāli tehniskais nodrošinājums pagaidām ir laika garam neatbilstošs. Ceram, ka jaunu mēbeļu iegādei, logu nomaiņai un remontam līdzekļus saņemsim jau šogad, taču datortehnikas iegādi būs jāatliek uz nākamā gadu.

Konferencē vienotājiem par tiesu sistēmas atvērību konstruktīvai un pamatotai kritikai. Paši esam gatavi veicināt trūkumu novēršanu tiesu darbā un celt sabiedrības uzticēšanos tiesu sistēmai, lai turpmāk nebūt jāuzklausa tik asi pārmetumi.

Skaitļi

- Šī gada 1. janvārī Preiļu rajona tiesā civillietu atlikums bija 282.
- Kopš gada sākuma ienākušas 356 lietas.
- No 638 civillietām izskatīta 271 lieta.
- Gada sākumā Preiļu rajona tiesā krimināllietu atlikums bija 54.
- Kopš gada sākuma ienākušas 84 krimināllietas.
- No 138 krimināllietām izskatītas 59 lietas.
- Viens Preiļu rajona tiesas tiesnesis mēnesī izskata vidēji 18 civillietas, 11,6 administratīvās lietas, 4 krimināllietas un 2,3 lietas par drošības līdzekļu piemērošanu.

Pusaudzi apsūdz nonāvēšanā aiz neuzmanības

«Novadnieks» jau rakstīja par to, ka upē atrasta mirusi Jēkabpils rajona Biržu internātpamatskolas audzēkne. LETA ziņo, ka šajā sakarā aizturēts 14 gadus vecs pusaudzis, kurš apsūdzēts nonāvēšanā aiz neuzmanības.

Izmeklēšanas laikā noskaidrots, ka meitene sevi žņaugusi, bet zēns, domājot, ka viņa ir mirusi, iemetis viņu upē. Tiek pieļauts, ka skolas bērni meklējuši baudu īpatnā veidā – sevi žņaudzot. Meitene sevi sažņaugusi pārāk spēcīgi, kļūstot ārkārtīgi bāla un izskatījies kā mirusi. Ekspertizē noskaidrots, ka meitene būtu varējusi izdzīvot, ja viņai tiktu sniegta medicīniskā palīdzība, jo ūdenī viņa vēl bijusi dzīva.

Pusaudzim kā drošības līdzeklis piemērots apcietinājums.

POLICIJAS ZIŅAS

Eksplozija gāzes balons

Policijā saņemts iesniegums par to, ka 1. jūnijā ap pulksten 17.30, eksplodējot gāzes balonam, izcēlās ugunsgrēks Upmalas pagastā. Ugunsgrēka rezultātā izdega Eleonorai O. piederošās mājas pieliekamā griesti, siena, sadega elektrokabelis. Mājai nodarīts materiālais zaudējums 50 latu apmērā. Ugunsnelaimi mājas saimnieki likvidēja pašu spēkiem.

Riebiņos uzbrauca gājējam

Ceļa Viļāni – Preiļi – Špoģi 30. kilometrā 3. jūnijā pulksten 16.45 Rēzeknes rajona iedzīvotājs Jānis S., vadot automašīnu Audi-80, Riebiņos uzbrauca nepilgadīgam zēnam. Puisēns, kurš dzimis 1980. gadā, pēkšņi šķērsoja ceļa braucamo daļu tuvu pretī braucošajam transportlīdzeklim. Cietušais nogādāts Riebiņu ambulancē. Bojāta arī automašīna.

Traucēja naktsmieru

Saņemts iesniegums par to, ka 4. jūnijā Preiļu iedzīvotājs, 1984. gadā dzimušais Arturs V. alkohola reibumā traucēja kaimiņu naktsmieru. Kad ieradās policijas darbinieki, viņš nepakļāvās to likumīgajām prasībām. Vainīgajam sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

Nozagts aizkars

Preiļu rajona policijas pārvalde saņēmusi iesniegumu par to, ka laikā no 1. līdz 2. jūnijam no Preiļu arodividusskolas viesnīcas nozagts viens aizkars (6 x 3) metri. Zagli telpā iekļuvusi pa valē atstāto logu. Policija noskaidro vainīgās personas.

Zādzība no mājas Nīdermuižā un Ārdavas pamatskolā

Pelēcu pagasta Nīdermuižā, izsītot loga rūti, iekļūts Ivaram U. piederošajā mājā. Par to policijai ziņots 4. jūnijā. No mājas pazudušas dažādas sadzīves mantas. Policija jau noskaidrojusi un aizturējusi vainīgo personu. Tas ir 1977. gadā dzimušais Nikolajs J.

Pelēcu pagasta iedzīvotāja Žanna L. ziņoja policijai par to, ka šī gada 26. maijā pulksten 8.00 konstatējusi izzistu loga rūti un uzlauzta direktora kabineta durvis Ārdavas pamatskolā. Arī šajā gadījumā policija noskaidrojusi vainīgo, tas ir jau iepriekš minētais Nikolajs J.

Pazudis velosipēds

Saņemts iesniegums no Līvānu iedzīvotājas Viktorijas B. par to,

ka 29. maijā pulksten 13.00 viņai pazudis sieviešu velosipēds zilā krāsā. Braucamrīks bija atstāts pie veikala «Asija». Ipašniecei nodarīts materiālais zaudējums 30 latu apmērā. Policija noskaidrojusi zādzībā vainojamo personu.

Patvaļīgi izcirsti koki Pelēcu pagastā

Preiļu virsmežniecības darbinieki policijai ziņojuši par to, ka 7. maijā Pelēcu pagastā mežā konstatēta patvaļīga augošu koku ciršana. Mežniecībai nodarīts materiālais zaudējums 1899 latu apmērā. Policija noskaidro zādzības apstākļus.

Piena kannām «pieaugušas kājas»

Policija noskaidro lietas apstākļus Sīlukalna pagastā. Tur 2. jūnijā rītā no pulksten 7.00 līdz 9.00 Evaldam B. no piena galda pazudušas divas alumīnija kannas 11 un 19 litru tilpumā. Trauki bija atstāti piena nodošanai. Saimniekam nodarīts materiālais zaudējums 30 latu apmērā.

Pieķerts par aprīli izdarītu zādzību

Šī gada 6. jūnija saņemts iesniegums no Preiļu iedzīvotājas Oļeskas I. par to, ka aprīlī viņai no dzīvokļa nozagti ziemas zābaki, trīs vējjakas un parfimērija. Materiālais zaudējums – 65 lati. Vainīgā persona ir Nikolajs J.

Lemj par krimināllietas ierosināšanu

Laikā no pagājušā gada janvāra līdz šī gada jūnijam veikalā «Beta», kas atrodas Līvānos, regulāri zuda nauda. Tagad policija noskaidrojusi naudas zādzībā vainojamo personu. Tiek lemts par krimināllietas ierosināšanu.

Ugunsgrēks Ličos

Preiļu novada Ličos 6. jūnijā ap pulksten 20.10 izcēlās ugunsgrēks. Tā rezultātā izdega Gaitim B. piederošās saimniecības ēkas jumts un griesti 24 kvadrātmetru platībā. Vēl nav noskaidrots, cik liels ir saimniekam nodarītais materiālais zaudējums. Taču ir zināms, ka ugunsnelaime radusies neuzmanīgas rīcības rezultātā.

Sabojāja notekcauruli

Policija noskaidro apstākļus, kādos prelietis Pāvels N., vadot automašīnu ZIL-5301 atpakaļgaitā, sabojāja notekcauruli mājai Daugavpils ielā.

Atkārtoti brauca dzērumā

Jēkabpils rajona iedzīvotājs Jānis L. 7. jūnijā tika pieķerts, at-

kārtoti gada laikā vadot automašīnu Opel Kadett alkohola reibumā. Par šādu vadītāja rīcību ierosināta krimināllietā.

Nogādāta slimnīcā ar smadzeņu satricinājumu

Preiļu slimnīcā 8. jūnijā nogādāta Riebiņu iedzīvotāja, 1982. gadā dzimušā Natālija K. Medīki viņai konstatēja smadzeņu satricinājumu. Policija noskaidrojusi vainīgo personu.

No mašīnas pazudušas mantas

Līvānu iedzīvotāja Valija P. griezusies policijā ar iesniegumu par to, ka 9. jūnijā ap pulksten 7.30 konstatējusi zādzību no savas automašīnas Subaru. Pazudusi nauda, vadītājas apliecība, somņa ar dokumentiem, kā arī Sergeja P. LR pilsoņa pase, čeku grāmatiņa un 50 lati. Policija noskaidro vainīgo personu.

Apzagta automašīna Jaunaglonā

Jaunaglonas iedzīvotājam Vasīlijam N. 9. jūnijā no automašīnas Mercedes nozagtas abas valsts numura zīmes, priekšējie pagriezienu lukturi, automagne-tola, no automašīnas bagāžas nodalījuma nozagts motorlaivas dzinējs, motorzāģis. Zagļu nodarītais materiālais zaudējums aptuveni 1000 lati.

Alkohola reibumā nogādāts slimnīcā

Naktī uz 10. jūniju Preiļu slimnīcā tika nogādāts 1983. gadā dzimušais prelietis Vladimirs I. Ārsti viņam konstatēja krietnu alkohola reibuma pakāpi, kā arī nelielu brūci galvas pakauša rajonā. Savainojumu cietušais guvis kritot.

Huligānisma gadījumi

Policija 3. jūnijā saņēmusi Līvānu iedzīvotājas G.Š. iesniegumu par to, ka Ilga N. alkohola reibumā pret viņu veikusi huligāniskas darbības Līvānu novada Turku pagasta Silavās. Vainīgajai sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

Preiļu novada Aizkalnes iedzīvotāja L.S. 9. jūnijā griezusies ar iesniegumu policijā par to, ka viņas civilvīrs, 1969. gadā dzimušais Aivars B. pret viņu veicis huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Atgriezušies no jauno satiksmes dalībnieku sacensībām

Preiļu rajona komanda atgriezusies no ikgadējām jauno satiksmes dalībnieku sacensībām «Roniši 2002», kas 7. un 8. jūnijā notika Tukuma rajonā.

Lai gan kopvērtējumā nav iegūtas godalgotas vietas, mūsu zēni

un meitenes parādīja labas ceļu satiksmes noteikumu teorētiskās zināšanas, izcīnot piekto vietu un apsteidzot daudzas labāk sagatavotas komandas. Jaunos velosipēdistus iegāza šķēršļu josla, kurā bija iekļauti ļoti sarežģīti, Eiropas standartiem atbilstoši elementi.

Rajona komandu sacensībās pārstāvēja zēni un meitenes no divām rajona skolām – Raivis Spūlis, Dagnija Brusa, Edgars Klindžāns un Linda Landsmane no Vārkavas pamatskolas un Līga Štagere un Jānis Paukste no Pelēcu pamatskolas. Neskatoties uz

sasprindzinājumu un pārdzīvojumiem, bērni Ronišos jutās labi, peldējās jūrā un vēroja, kā piekrastes vejnīki velk rīta lomu. Visus sacensību izdevumus sedza CSDD sadarbībā ar Latvijas Au-

tomoto biedrību. Latvijas izlases komanda septembrī dosies uz Šveici, kur piedalīsies jauno satiksmes dalībnieku Eiropas sacensībās.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

SPORTS, DER ZINĀT

Labākie rajona jaunie soļotāji piedalīsies Aigara Fadejeva un Tele2 organizētajā sporta nometnē

Trīs Vārkavas vidusskolas skolēni – Ilze Bartuševiča, Ilmārs Vaivods, Mārtiņš Pastars, trīs Galēnu pamatskolas skolēni – Jānis Mičulis, Aigars Mihailovs, Jānis Mičulišs un divi Riebiņu vidusskolas skolēni – Anita Kažemāka, Vjačeslavs Tumašovs un viena Preiļu 1. pamatskolas pārstāve – Zane Jokste no 25. jūnija līdz 1. jūlijam piedalīsies soļotāja Aigara Fadejeva un viņa ģenerāl-sponsorā – Tele2 organizētajā sporta nometnē Murjāņu sporta ģimnāzijā (MSG).

Kopumā nometnē Aigara Fadejeva un viņa trenera Aivara Rumbenicka vadībā trenēsies 30 perspektīvākie jaunie soļotāji no visas Latvijas. Jaunie soļotāji tika atlasīti piecos sacensību «Aigars Fadejevs un Tele2 meklē jaunos soļošanas talantus» posmos, kas laikā no 27. aprīļa līdz 25. maijam notika Ventspilī, Tukumā,

Preiļos, Priekuļos un Rīgā.

Savukārt no šiem – aptuveni 30 MSG nometnes dalībniekiem, tiks izvēlēti četri labākie, kuri veidos Tele 2 izlasi, lai pēc viena vai divu gadu ilga sagatavošanas posma iestātos MSG, kur turpinātu profesionālus treniņus. Jaunos sportistus atbalstīs Tele2, turpmākā gada laikā nodrošinot viņiem regulāru uzturādu un sporta ekipējumu.

— Esmu pārliecināts, ka Aigara personīgais piemērs un sportiskie panākumi, kā arī viņa lieliskās organizatoriskās spējas ļaus īstenot Tele2 atbalstītā projekta mērķi – nometnes dalībnieku vidū atrast jaunus un daudzsoļošanas soļošanas talantus, kas nākotnē Latvijā turpinātu soļošanas tradīcijas un nestu tās vārdu pasaulē, — tā projekta realizācijas gaitu novērtē Tele2 direktors Bilis Batlers.

Kopumā piecos sacensību posmos ir piedalījušies 41 skola (320 jaunie sportisti) no 14 Latvijas rajoniem. Katra posma uzvarētāji

saņēmuši balvas no Tele2, savukārt katrā labākā skola Tele2 lielo balvu – čeku 300 latu vērtībā sporta inventāra iegādei. Ventspilī Tele2 lielo balvu saņēma Ventspils 4. vidusskola, Tukumā – Bauskas rajona Īslīces vidusskola, Preiļos – Vārkavas vidusskolas komanda no Preiļu rajona, bet Priekuļos – Grundzāles pamatskolas komanda no Valkas rajona, Rīgas posmā Tele2 lielā balva tika sadalīta starp visiem uzvarētājiem.

Šis ir jau trešais gads, kad Tele2 sniedz atbalstu Sidnejas Olimpisko spēļu sudraba medaļas ieguvējam Aigaram Fadejevam. Kopš 2001. gada Tele2 ir sportista ģenerālsponsors. 2001. gadā Tele2 atbalstīja Aigara Fadejeva projektu «Ar zelta zivtiņu tuvāk zeltam», kura ietvaros sportists ciemojās vairākos Latvijas bērnu namos un speciālajās internātskolās, kā arī rīkoja viktorīnu – zīmējumu konkursu, kura uzvarētāji piedalījās sporta un atpūtas nometnē.

L.Rancāne

Turpinās futbola vasara

Kārtējās spēles Ziemeļaustrumu futbola līgas čempionātā jūnija pirmajās brīvdienās veica visas astoņas komandas. Preiļi/AS Preiļu siers savā laukumā uzņēma Alūksnes mobilo strēlnieku bataljona komandu. Pirmais puslaiks aizritēja ar preiļniešu teriālu pārsvaru, tomēr vārtus no 11 metru atzīmes guva viesi – 0 : 1. Otrajā puslaikā Preiļu ko-

manda centās vērst visu par labu, bet neprecīzie noslēguma sitiieni «apraka» visas cerības. Viesi spēja vēl divas reizes pārspēt saimnieku vārtsargu un svinēja uzvaru ar 3 : 0. Brīdinājumus nopelnīja V. Fjodorovs un A. Tarasenko, un par otro brīdinājumu A. Tarasenko tika noraidīts no laukuma. Pārējo spēļu rezultāti bija šādi: Balvu vilki/ATU — Dižvanagi II

no Rēzeknes – 4 : 1, Gulbene – FK Kvarcs/Madona – 2 : 0, FK Pļaviņas DM – Jēkabpils SS/Namejs — 1 : 5. Nākošo spēli Preiļu komanda aizvadīs 16. jūnijā pulksten 16.00, kad savā laukumā uzņems Rēzeknes Dižvanagi II futbolistus.

A.Martusevičs,
Ziemeļaustrumu futbola līgas
sacensību direktors

Kā pareizi izvēlēties saulesbrilles

Ultravioletie stari bojā acis

Daļa cilvēku vasarā ne soli no mājas nesper bez saulesbrillēm un spožajā apgaismojumā izjūt diskomfortu, ja melnās acenes nejauši aizmirsuši paņemt līdzi. Otrai daļai saulesbrīļu vispār nav, vai arī pirms sazin cik gadiem nopirktas glabājas kaut kur atvilktnē. Vēl ir tādi, kas saulesbrilles lieto kā svētdienīgu atribūtu.

To, ka acis ir jāaizsargā no saules starojuma redzamās gaismas, bet galvenokārt – no kaitīgā ultravioletā (UV) starojuma, gan laikam zina katrs. Ultravioletais starojums, ko absorbē kāda ķermeņa struktūra, arī acs, rada pārmaiņas cilvēka audos. Statistikas dati rāda, ka siltajās zemēs ir daudz vairāk saslimšanas gadījumu ar kataraktu nekā tur, kur nav tik daudz saulainu dienu. Zinātnieki uzskata, ka UV starojums būtiski veicina šīs kaites attīstību. Ultravioletais starojums var radīt ne tikai kataraktu (acs lēcas apduļķošanās), bet arī radzenes apdegumu un tīklenes distrofiju, ja acis netiek pasargātas.

Ar saulesbrīļu palīdzību acis tiek pasargātas no kaitīgajiem ultravioletajiem stariem. Brillēm bez tam ir arī kosmētisks uzdevums, — tās palīdz novērst krunčīgas, kas veidojas, miedzot acis

un savelkot sejas muskuļus, ja brilles netiek lietotas.

Sliktas saulesbrilles no UV neaizsargā

Taču tikai kvalitatīvas saulesbrilles nodrošina simtprocentīgu aizsardzību pret ultravioletajiem stariem.

Latvijas Optometru asociācijas veiktie mērījumi liecina, ka aptuveni 50 procenti no tirgū un kioskos nopērkamajām lētajām saulesbrīlēm kaitīgos UV starus neaiztur nemaz, vai aiztur tikai daļēji. Tās samazina tikai redzamās spožās gaismas daudzumu, bet ultravioletie stari acīs nokļūst gandrīz simtprocentīgi. Šādas brilles ir bīstamas veselībai, jo acis tiek piemānītas. Uzlicis šādas brilles, cilvēks drošāk skatās uz sauli, vairs nesamiedz acis, jo redzamās gaismas ir mazāk un nedarbojas dabiskie aizsargrefleksi. Bet, pats galvenais, samazinoties apgaismojumam, paplašinās zīlīte, un, tās diametram pieaugot, krietni palielinās UV staru daudzums, kas nokļūst acīs. Zīlītei palielinoties divreiz, UV staru daudzums palielinās četrrīz. Tātad, nēsājot sliktas saulesbrilles, acīm tiek nodarīts daudz lielāks kaitējums, nekā stāigājot vispār bez saulesbrīlēm. Nekvalitatīvu saulesbrīļu nēsāšana

ir viens no cēloņiem tam, ka pēdējā laikā katarakta aizvien biežāk novērojama arī jauniem cilvēkiem, uzskata acu ārsti. Kaitīgo staru iedarbību, protams, nevar just pēc mēneša vai diviem, bet gan pēc gadiem, kad sākas katarakta.

Kādas saulesbrilles pirksim

Atkarībā no redzamās gaismas absorbcijas pakāpes, saulesbrilles iedala četrās grupās: vāji absorbējošās (25 procenti), vidēji (50), stipri (75) un ļoti stipri (90 procenti). Latvijas klimatam vispiemērotākās ir tās, kas aiztur no 50 līdz 70 procentiem redzamās saules gaismas. Pie saulesbrīlēm jābūt informācijai ar norādi, cik daudz gaismas procentu tās spēj absorbēt. Ļoti stipri absorbējošās lēcas ir piemērotas tikai spilgtā gaismā kalnos vai ūdens tuvumā. Eiropas Savienības normas nosaka, ka ar šīs grupas saulesbrīlēm ir aizliegts vadīt automobili.

Drošas saulesbrilles var iegādāties tikai optikas veikalos pie speciālistiem, kas spēj sniegt objektīvu informāciju par ražotāju un brīļu īpašībām. Vajadzētu atcerēties, ka populāru firmu saulesbrilles nemaksā trīs vai piecus latus, bet gan desmitus un pat simtus un vairāk latus. Tā ir Eiropā

11. Sēdvolejbolistiem trešā vieta

Latvijas sēdvolejbola izlase Polijā pārsteidza ar augstu sniegumu un starptautiskajā sēdvolejbola turnīrā izcīnīja trešo vietu. Viņu vidū arī Līvānu sēdvolejbolistes Solvita Ziemele (otrā no kreisās) un Mārīte Vilcāne (trešā no kreisās), kā arī komandas menedžere Elita Kuzmina (pirmā no kreisās).

Latvijas sēdvolejbola kluba Kurzeme komanda piedalījās starptautiskajā turnīrā Polijā — Elblag Cup. Komandā spēlēja arī līvānietes Solvita Ziemele un Mārīte Vilcāne.

Sacikstes bija pēdējais ģenerālmēģinājums pirms mūsu valsti paredzētajam Eiropas čempionāta kausa finālsacensībām sēdvolejbolā Euro Cup, kas no 18. līdz 23. jūnijam risināsies Rīgā.

Pamatturnīrā piedalījās 8 komandas, kas tika sadalītas divās apakšgrupās. Latvijas vienība spēlēja ar Polijas izlases B sastāvu – 1:3, Ungārijas klubu Nugery 3:0, Horvātijas vicečempioniem Osijek SVC – 3:1.

Pusfinālā Latvijas komandai pretī stājās ne tikai Polijas A komandas sešinieks, bet arī trakojoši poļu skolēni, kas izvērsa psiholoģisku Latvijas skolēnu «apstrādāšanu» ar tukšu plastmasas pudeļu radīto troksni un savu komandu atbalstošiem saucieniem. Mūsu sēdvolejbolistiem nācās piekāpties ar 1:3.

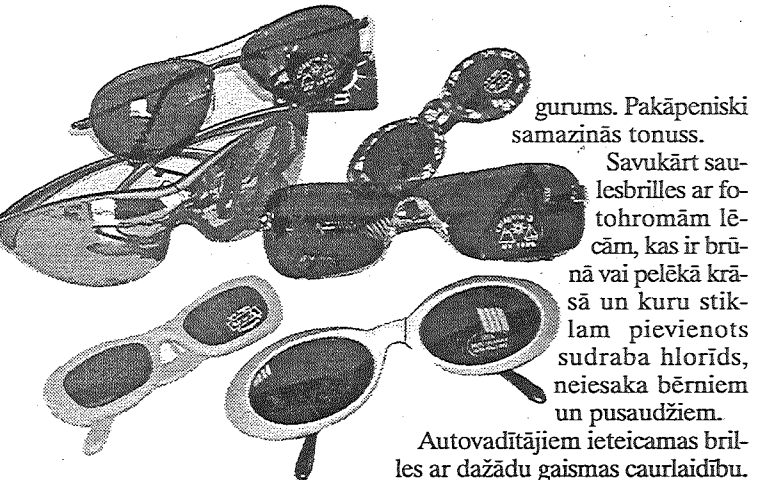
Izšķirošajā spēlē par trešo vietu Kurzemei pretī stājās Ukrainas valstsvienība, kas pusfinālā negaidīti bija piekāpusies Polijas B komandai. Ukrainas vienības tehniskā, taktiskā un fiziskā sagatavotība nebija noliedzama, jo to

nodrošina gan valsts atbalsts treniņu un treniņnometņu rīkošanā, gan kompensācijas valsts izlases spēlētājiem par transporta izmantošanu un ēdināšanu, taču psiholoģisko un morālo sagatavotību var trenēt arī ar kailu entuziasmu. Latvijas komanda spēli aizvadīja uz augstas raudzes sēdvolejbola viļņa un izcīnīja gada skaistāko uzvaru ar 3:0.

Komandas 17 gadu pastāvēšanas vēsturē vislielāko gandarījumu nesoho kausu par trešo vietu izcīnīja Uldis Ekstermanis (Saldus), Aleksandrs Vīvčariks (Jaunjelgava), Boriss Jeparovs (Tumšupe), Andrejs Gendels, Vadīms Skoriks, Arvīds Rāvis un Normunds Kazimirenoks (Rīga), Māris Grundmanis (Ugāle), Solvita Ziemele un Mārīte Vilcāne (Līvāni), spēlėjošais treneris Andris Ulmanis un komandas menedžere, līvāniete Elita Kuzmina. Labākā spēlētāja balvu komandā saņēma Arvīds Rāvis.

Turnīra noslēgumā komandas sarindojās šādā secībā: Polija 1, Polija B, SVK Kurzeme, Ukraina, Osijek (Horvātija), Lietuva, Nygery (Ungārija), Atak (Elblaga, Polija).

Andris Ulmanis,
Latvijas vīriešu sēdvolejbola
izlases treneris

ražota prece, taču arī no Āzijas valstu piegādātās produkcijas var izvēlēties redzei nekaitīgas brilles, kas ir daudz lētākas – 9 – 13 latu robežās.

Uz brīļu kājiņām jābūt iegravētam ražotājvalsts nosaukumam, modeļa numuram, brīļu kājas izmēram un citiem rādītājiem. Tomēr ne vienmēr uzraksti apliecina autentiskumu un kvalitāti. Latvijā ir parādījušies slavenu saulesbrīļu izgatavotāju firmu viltojumi.

Saulesbrīļu kvalitāti ietekmē arī to gaismas caurlaidība. Ja tā ir zema, acis gan tiek pasargātas no gaismas pārpilnības, taču saņem maz informācijas. Galvas smadzenes automātiski spiestas strādāt papildus, izdomājot trūkstošo informāciju, taču tam tiek iztērēts tik daudz enerģijas, ka rodas no-

gurums. Pakāpeniski samazinās tonuss.

Savukārt saulesbrilles ar fotohromām lēcām, kas ir brūnā vai pelēkā krāsā un kuru stiklam pievienots sudraba hlorsīds, neiesaka bērniem un pusaudžiem.

Autovadītājiem ieteicamas brilles ar dažādu gaismas caurlaidību. Šādām lēcām augšdaļa ir tumšāka un pakāpeniski kļūst gaišāka virzienā uz leju. Ar šādām brillēm var lasīt telpās un transportā.

Pludmalē var izmantot brilles, kuru priekšējā virsmā ir spoguļpārklājums. Pelēkai lēcai uzklāj hroma oksīdu, un tas dod gaismas caurlaidību 50 procentu apmērā. Pludmalē, pie ūdens vai arī kalnos ieteicamas saulesbrilles ar polarizētām lēcām, kas laiž cauri gaismas viļņus noteiktā virzienā. Taču polarizētā gaisma traucē izjust telpiskumu, tāpēc ar šādām brillēm nav ieteicams vadīt automašīnu.

Šovasar modē lielas un krāsainas saulesbrilles, kas līdzinās motociklistu vai metinātāju aizsargbrīlēm. Īpaši stilīgi izskatās brilles bez rāmjiem.

Sagatavoja L.Rancāne

Klāt zemeņu laiks. Vai garšo labi?

Irēna Stasa, Gailišu iedzīvotāja:

— Zemesnes man garšo labi, bet neesmu vēl ēdusi šogad. Dzīvoju laukos, tomēr pati neaudzēju. Zemesnes ir daudz jāravē, bet rokas un kājas sāp, grūti. Parasti ogas pērkam, mums netālu dzīvo viens liels zemeņu audzētājs, arī kaimiņos ogas ir. Laikam drusku alergija pret zemenēm, jo daudz tās uzturā nevaru lietot. Ziemai gatavoju ievārījumu, jo ēdāju man daudz — pieci mazdēli. Viņi tagad lasa meža zemesnes, tām pavisam cita garša.

Leontīne Podiņa, strādā Preiļu novada domē:

— Es audzēju un ēdu pati savas zemesnes. Šogad ar ogām švaki, pārāk liels karstums, sausums, regulāri jālaista. Ziemai likšu saldētavā, bet parasti zemesnes

satrinu svaigas ar cukuru, tā vairāk vitamīnu saglabājas. Protams, arī ievārījumu gatavoju. Gribas izmēģināt saldēšanu, jo kur var būt lielāks kārums kā svaigas zemesnes, teiksim, Ziemassvētku galdā. Gribētu arī kādu drusciņu meža zemeņu salasīt. Runā, ka meža ogas šogad labāk augot kā mājās.

Ludmila

Stepanova, Preiļu iedzīvotāja:

— Šogad vēl neesmu garšojusi, pagaidām tirgū pirkt par dārgu. Būtībā jau ir iespēja pašiem audzēt, aiz pilsētas mums liels zemes gabals, bet laika nav, jo ar zemenēm liela noņemšanās. Ziemas krājumiem zemesnes parasti pērk tirgū, kad tās paliek lētākas. Manai meitaiņai vislabāk garšo svaigas ogas ar cukuru. Esam izmēģinājuši arī kādu mazumiņu sasaldēt. Ziemā par to prieks.

Parfirijs Vaņkova, pensionārs Preiļos:

— O, es tikko pieēdos svaigas ogas tepat Preiļu tirgū. Vakar, piemēram, zemesnes pārdeva par latu kilogramā, bet šodien, skatos, cena jau lats un divdesmit santīmi. Laikam ogas lielākas.

Dzīvoju pilsētā, drusciņ dārziņā paši arī audzējam. Man ir divas meitas, viņas pievāra ziemai man lielus krājumus, gan šādus, gan tādus ievārījumus, nemaz nevaru apēst. Ilgus gadus dzīvoju Kalupē, tur mežs bija simts metrus no mājām, visādu ogu daudz bija. Tad arī cienājos ar meža zemenēm, tagad vairs ne.

Anastasija Medvedjeva, pārdod zemesnes Preiļu tirgū:

— Tās, ko pārdodu, nav mūsu zemesnes, vienkārši palīdzu tirgoties. Bet pašai arī ļoti garšo ogas, vislabāk — ar cukuru vai ar kādu krēmu. Vecmamma ziemai ļoti labu ievārījumu gatavo, bet tante parasti sasaldē. Bijām aizbraukuši meža zemesnes. Silajānū pusē labas ogas vietas, bet šogad tur nebija daudz ko lasīt. Laikam pārāk karsts laiks.

L.Kirillova
M.Rukosujeva foto

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

Lieliskas cenas Whirlpool precēm

veikalā "SPEKTRS"

Whirlpool

Pērkot Whirlpool veļasmašīnu

vērtībā virs **Ls 259,-**,

dāvana **Ls 25,-** vērtībā

Pērkot jebkuru Whirlpool

ledusskapi, dāvanā atlaides karte

nākamajam Whirlpool pirkumam

7 gadu garantija svarīgākajām detaļām!

Preču iegādē uz kredīta, pirmā iemaksa - tikai 10%

Lielgabarīta pirkumu piegāde rajona robežās bez maksas!

SPEKTRS

Preiļos, Raiņa bulv 17, tel/fax 5307044
e-mail: spektrs@apollo.lv

Paldies visiem, kas atcerējās mani svētkos.

Jānis Lozda

A/S «LATVIJAS FINIERIS»

pērk lapu koku, skujkoku cirmsas, mežus īpašumā.

Augstas cenas, ātri un korekti norēķini.

Piedāvā forvardera pakalpojumus.

Tālr. 9140053, 9184709, tel.fakss 4639003.

Piektdien, 14. jūnijā un sestdien, 15. jūnijā pārdos dažādu šķirņu brūnus jaunputnus (3 - 6 mēn.), dējējvistas (7 - 12 mēn.), šķirotus cāļus (1 - 45 dienas), broilerus, zoslēnus, Pekinas un Ruānas pīlēnus, paipalas, barību. Cenas jūs apmierinās. Tālr. 4622187, 9158908. Silajānos 7.45, Riebiņos 8.00, Preiļos 8.15, Anspokos 8.50, Kastīrē 9.05, Baškos 9.15, Rušonā 9.25, Jaunaglonā 9.40, Aglonā 9.55, Ārdavā 10.15, Pelēcos 10.30, Aizkalnē 10.45, Pīliskās 11.00, L.Klāparos 11.20, Vārkavā 11.35, Mačānos 11.50, Vanagos 12.00, Rūpē 12.15, Līvānos 12.35, Jaunsilavās 13.10, Zundānos 13.25, Turkos 13.40, Rudzātos 14.05, Priekuljos 14.20, L.Anspokos 14.30, Smelteros 14.40, Pieniņos 14.55, Stabulniekos 15.10, Polkoronā 15.20, Gaļēnos 15.35.

Licencēta firma pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus.

Preiļos, Raiņa bulvārī 15, tālr. 5307068 līdz plkst. 16, 23024 vakaros;

Līvānos, Stacijas ielā 1 (bijušais pakalpojumu kombināts), mob. tel. 6780843, tālr. 42332, 41221 vakaros. Katru dienu.

SIA «Ranko» iepērk māļopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 42807, 44179, 9161121.

Pērk lopus.

Tālr. 55645, 6563019.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja. +12%, +18%
Tālr. 9121830, 6467570, 54-74696.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

- ◆ 13. jūnijā pulksten 13.00 Latgales Attīstības aģentūras valdes sēde rajona padomē.
- ◆ 15. jūnijā piedalīšanās Salas pamatskolas izlaidumā.
- ◆ 19. jūnijā pulksten 10.00 apvienotā komiteju sēde.

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

- ◆ 12. jūnijā pulksten 20.00 romantisks trilleris «Vanīlas debesis».
- ◆ 14., 16. jūnijā pulksten 18.00 un 20.00, 17., 18. un 19. jūnijā pulksten 20.00 piedzīvojumu filma «Zirnekļcilvēks».

INTERESANTI

35 stundas uz kolonnas

Burvu mākslinieks Deivids Bleins, kurš jau pavadījis 61 stundu iesaldēts ledus gabalā un nedēļu — ierakts zemē, 21. maijā ar ceļamkrānu tika uzcelts uz 24 metrus augstas kolonnas Manhatanā, kur viņš bija iecerējis pavadīt 35 stundas. Vairāku simtu fanu un garāmgājēju uzmanībai saucienus pavadījuma Bleins nostājās uz kolonnas, kuras virstones platums ir aptuveni 56 centimetri. Nākamās dienas vakarā Bleins, kurš vēlas līdzināties legendārajam triku meistaram Harijam Hudīni, nolēca no kolonnas uz gofrēta kartona kastēm.

Neuzticīgos pārbauda ar aerosolu

Laiki, kad vīri, dodoties ilgākos karagājienos, savām sievām aplika tikumības jostas, jau sen aiz kalniem. Šodien visu izdara ķīmija. Laikam jau Japānā greizsirdība ir visai izplatīta parādība, jo tur ir ne tikai speciālas aģentūras, kas nodarbojas ar neuzticīgo partneru izsekošanu, bet arī aerosols, kas ļauj noteikt, vai cilvēks pēdējo 24 stundu laikā ir milējis. «S-Check» komplekts sastāv no diviem aerosoliem. Vienu no tiem uzpūš uz vīrieša apakšveļas, un pēc trim minūtēm uzpūš otro. Ja parādās zaļgani pleķi, tad uz apakšveļas ir spermas paliekas.

Interesanti, ka 99 procenti «S-Check» pircēju ir sievietes, kaut gan izmantot to var arī greizsirdīgie vīrieši. Šis produkts maksā 35 tūkstošus jenu. Tās ir daudz lētāk nekā noalgot detektīvu.

Uz datoriem vairāk baktēriju nekā tualetē

Uz datoru monitoru ekrāniem un it īpaši uz klaviatūras un peles ir atklāts 400 reizes vairāk kaitīgo baktēriju nekā sabiedriskajās tualetēs.

To izpētījuši amerikāņu zinātnieki no Arizonas universitātes. Arizonas mikrobiologs Čārlzs Džerbs skaidro šo fenomenu ar to, ka vairākumā gadījumu birojos mēnešiem un pat gadiem ilgi netiek «mazgāti» datoru monitori, klaviatūras un peles. Pēdējā laikā arvien biežāk darbinieki, kuri strādā «piegānītās» biroju telpās, vērsušies pie medikumiem, lai ārstētu dažādas ādas un zarnu trakta slimības. Veselības problēmās izradījās vainojama netīrā biroju tehnika.

Ne mazāk bīstami veselībai ir telefoni, faksa aparāti, kopētāji, kā arī dažādas mapes un grāmatas.